

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

സബോർഡിനേറ്റ് ലെജിസ്ലേഷൻ സമിതി
(2016-2019)

ഒൻപതാമത് റിപ്പോർട്ട്

(2017 മേയ് 10-ാം തീയതി സഭയിൽ സമർപ്പിച്ചത്)

1972-ലെ വന്യജീവി (സംരക്ഷണം) ആക്റ്റിൻകീഴിൽ
പുറപ്പെടുവിച്ച 870/2012 എസ്.ആർ.ഒ.-യുടെ
സൂക്ഷ്മപരിശോധന സംബന്ധിച്ചുള്ള
റിപ്പോർട്ട്

കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്
തിരുവനന്തപുരം
2017

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

**സബോർഡിനേറ്റ് ലെജിസ്ലേഷൻ സമിതി
(2016-2019)**

ഒൻപതാമത് റിപ്പോർട്ട്

(2017 മേയ് 10-ാം തീയതി സഭയിൽ സമർപ്പിച്ചത്)

**1972-ലെ വന്യജീവി (സംരക്ഷണം) ആക്റ്റിൻകീഴിൽ
പുറപ്പെടുവിച്ച 870/2012 എസ്.ആർ.ഒ.-യുടെ
സൂക്ഷ്മപരിശോധന സംബന്ധിച്ചുള്ള
റിപ്പോർട്ട്**

ഉള്ളടക്കം

	പേജ്
സമിതിയുടെ ഘടന ..	v
അവതാരിക ..	vii
റിപ്പോർട്ട് ..	1
അനുബന്ധം : (1) SRO 870/2012 ..	6

സബോർഡിനേറ്റ് ലെജിസ്ലേഷൻ സമിതി
(2016-2019)

ഘടന

അദ്ധ്യക്ഷൻ :

ശ്രീ. മുരളി പെരുമ്പള്ളി.

അംഗങ്ങൾ :

ശ്രീ. ജി. എസ്. ജയലാൽ

ശ്രീ. എം. മുക്കേഷ്

ശ്രീ. കെ. ഡി. പ്രസേനൻ

ശ്രീമതി യു. പ്രതിഭ ഹരി

ശ്രീ. റോജി എം. ജോൺ

ശ്രീ. എൻ. ഷംസുദ്ദീൻ

ശ്രീ. ഷാഫി പറമ്പിൽ

ശ്രീ. എ. എൻ. ഷംസീർ.

നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ് :

ശ്രീ. വി. കെ. ബാബുപ്രകാശ്, സെക്രട്ടറി

ശ്രീമതി പി. കെ. ഗിരിജ, അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി

ശ്രീമതി ലിമ ഫ്രാൻസിസ്, ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി

ശ്രീമതി ദീപ ആർ. കൃഷ്ണൻ, അണ്ടർ സെക്രട്ടറി.

അവതാരിക

സബോർഡിനേറ്റ് ലെജിസ്ലേഷൻ സമിതി (2016-19)യുടെ അദ്ധ്യക്ഷനായ ഞാൻ, സമിതി അധികാരപ്പെടുത്തിയതനുസരിച്ച് സമിതിയുടെ ഒൻപതാമത് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുന്നു.

1972-ലെ വന്യജീവി (സംരക്ഷണം) ആക്ടിൻ കീഴിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച കേരള നാട്ടാന (കാര്യകർതൃത്വവും പരിപാലനവും) ചട്ടങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച 870/2012 നമ്പർ എസ്.ആർ.ഒ. സമിതിയുടെ 11-1-2017-ലെ യോഗം പരിശോധന നടത്തുകയും നിയമം, വനം, വന്യജീവി എന്നീ വകുപ്പുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ നിന്നും തെളിവെടുക്കുകയും ചെയ്തു. ആയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സമിതി എത്തിച്ചേർന്ന നിഗമനങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും ശുപാർശകളും അടങ്ങുന്നതാണ് ഈ റിപ്പോർട്ട്.

2017 മേയ് 3-ാം തീയതി ചേർന്ന യോഗത്തിൽ സമിതി ഈ റിപ്പോർട്ട് അംഗീകരിച്ചു.

തിരുവനന്തപുരം,
2017 മേയ് 10.

മുരളി പെരുനെല്ലി,
അദ്ധ്യക്ഷൻ,
സബോർഡിനേറ്റ് ലെജിസ്ലേഷൻ സമിതി.

റിപ്പോർട്ട്

വന്യജീവി (സംരക്ഷണം) ആക്ട്, 1972

(1973-ലെ 53-ാം കേന്ദ്ര ആക്ട്)

എസ്.ആർ.ഒ. നമ്പർ 870/2012 തീയതി 20-12-2012

**സർക്കാർ ഉത്തരവ് (പി) നമ്പർ 119/2012/വനം വന്യജീവി വകുപ്പ്
തീയതി 18-12-2012**

1. 1972-ലെ വന്യജീവി (സംരക്ഷണം) ആക്ടിലെ 64-ാം വകുപ്പ് (2)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം നൽകപ്പെട്ട അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിച്ചുകൊണ്ടും 2003-ലെ കേരള നാട്ടാന (കാര്യകർതൃത്വവും പരിപാലനവും) ചട്ടങ്ങൾ അതിലംഘിച്ചുകൊണ്ടും പുറപ്പെടുവിച്ചതാണ് 870/2012-ാം നമ്പർ എസ്.ആർ.ഒ.

2. 2012-ലെ കേരള നാട്ടാന (കാര്യകർതൃത്വവും പരിപാലനവും) ചട്ടങ്ങൾ എന്നറിയപ്പെടുന്ന 870/2012 നമ്പരായുള്ള എസ്.ആർ.ഒ. സമിതി സൂക്ഷ്മപരിശോധന നടത്തുകയും നിയമം, വനം വന്യജീവി എന്നീ വകുപ്പുകളിലെ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ നിന്നും തെളിവെടുക്കുകയുമുണ്ടായി. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള നിഗമനങ്ങളും ശിപാർശകളും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

3. എസ്.ആർ.ഒ. യുടെ പീഠികയിൽ 2003-ലെ കേരള നാട്ടാന (കാര്യകർതൃത്വവും പരിപാലനവും) ചട്ടങ്ങൾ അതിലംഘിച്ചുകൊണ്ടാണ് 2012-ലെ ചട്ടങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്ന് സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും 2003-ലെ ചട്ടങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ച എസ്.ആർ.ഒ. നമ്പർ പീഠികയിലോ വിശദീകരണക്കുറിപ്പിലോ ചേർത്തിട്ടില്ലെന്ന് സമിതി മനസ്സിലാക്കി. എസ്.ആർ.ഒ.-കളെ അതിലംഘിച്ചുകൊണ്ട് പുതിയ എസ്.ആർ.ഒ.-കൾ പുറപ്പെടുവിക്കുമ്പോൾ പഴയ എസ്.ആർ.ഒ.-യുടെ നമ്പരുകൾ പീഠികയിലോ വിശദീകരണക്കുറിപ്പിലോ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത് വളരെ വേഗത്തിൽ പഴയ എസ്.ആർ.ഒ.-കൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനും, പഴയ ചട്ടങ്ങൾക്ക് പകരം ഏതെല്ലാം പുതിയ ചട്ടങ്ങൾ നിലവിൽ വന്നുവെന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും, പഠന വിധേയമാക്കുന്നതിനും സഹായകരമാകുമെന്നും, എസ്.ആർ.ഒ.-കൾ അതിലംഘിച്ചുകൊണ്ട് പുതിയ എസ്.ആർ.ഒ.-കൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുമ്പോൾ അതിലംഘനത്തിന് വിധേയമാകുന്ന എസ്.ആർ.ഒ.യുടെ നമ്പരും വർഷവും പീഠികയിലോ വിശദീകരണ കുറിപ്പിലോ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കുമെന്നും സമിതി വിലയിരുത്തി. ആയതിനാൽ എസ്.ആർ.ഒ.-കൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുമ്പോൾ അതിലംഘനത്തിന് വിധേയമാകുന്ന എസ്.ആർ.ഒ.-യുടെ നമ്പരും വർഷവും പീഠികയിലോ വിശദീകരണ കുറിപ്പിലോ ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്ന് സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു

4. 2003-ലെ കേരള നാട്ടാന (കാര്യകർതൃത്വവും പരിപാലനവും) ചട്ടങ്ങൾ 220/2003 നമ്പർ എസ്.ആർ.ഒ. ആയി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നതായി സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു. 870/2012-ലെ എസ്.ആർ.ഒ-യ്ക്ക് ഭേദഗതി ചട്ടങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ 2003-ലെ ചട്ടങ്ങളുടെ നമ്പരും വർഷവും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി ഭേദഗതി ചട്ടം പുറപ്പെടുവിക്കണമെന്ന് ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

5. ചട്ടം 2 ഉപചട്ടം (1) (e) യിലെ "elephant means any elephant captured or by kept or bred in captivity" എന്നതിൽ "by kept" എന്നത് "kept" എന്ന് തിരുത്തണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

6. ചട്ടം 7 (6)-ലെ "III designed logging harness which expose elephants backbone and chest of extreme strain and injuries, using tusks and jaws regularly for dragging timber logs, timber hauling over steep areas or rocky areas etc. shall not be done" എന്നതിൽ "III designed" എന്നത് "three designed" എന്ന് വായിക്കാൻ ഇടയാക്കുമെന്ന് സമിതി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയും "III" എന്നതിനു പകരം മറ്റൊരു വാക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ് ഉചിതമെന്ന് വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്തു. വാക്കിലെ ആശയക്കുഴപ്പം പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ചട്ടം 7 (6)-ലെ ആദ്യത്തെ വരിയുടെ തുടക്കം "III designed" എന്നതിനു പകരം "Badly designed" എന്ന് മാറ്റം വരുത്തണമെന്ന് ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

7. ചട്ടം 8 ഉപചട്ടം (4)-ലെ ആദ്യത്തെ വരിയിലെ "Any elephant going amok" എന്നത് "Any elephant running amok" എന്ന രീതിയിൽ മാറ്റം വരുത്തണമെന്ന് ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

8. ക്ഷേത്ര ഉത്സവങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മാത്രമല്ല ആനയെ ഉപയോഗിക്കുന്നതെന്നും മറ്റ് മതവിശ്വാസികളും അനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കായി ആനയെ ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച സമിതി ചട്ടം 8 ഉപചട്ടം (4) ലെ രണ്ടാമത്തെ വരിയിലെ temple festivals എന്നതിനു പകരം social, cultural or ceremonial function എന്ന് ചേർക്കുന്നതായിരിക്കും ഉചിതമെന്ന് വിലയിരുത്തി. ആയതിനാൽ ചട്ടം 8 ഉപചട്ടം (4)-ലെ രണ്ടാമത്തെ വരിയിൽ "taking part in temple festivals for consecutive fifteen days" എന്നത് "taking part in any social cultural or ceremonial function for fifteen consecutive days after the event" എന്ന രീതിയിൽ മാറ്റം വരുത്തുവാൻ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

9. ചട്ടം 8 ഉപചട്ടം (4)-ലെ മൂന്നാമത്തെ വരിയിൽ "The elephant shall be permitted to take part again in temple festivals only" എന്നതിലെ "temple" എന്ന വാക്ക് നീക്കം ചെയ്യണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

10. ചട്ടം 9 ഉപചട്ടം (14)-ലെ "Cow elephants in advanced stage of pregnancy should not be transported by trucks other than for healthcare" എന്നതിൽ "for any purpose" എനുകൂടി ചേർക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കുമെന്ന് സമിതി വിലയിരുത്തി. അതിൻപ്രകാരം "Cow elephants in advanced stage of pregnancy should not be transported by trucks, for any purpose other than for healthcare" എന്ന രീതിയിൽ മാറ്റം വരുത്തണമെന്ന് ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

11. ചട്ടം 10 ഉപചട്ടം (2)-ലെ രണ്ടാമത്തെ വരിയിൽ "take necessary measures to ensure welfare of elephant and public safety" എന്നതിൽ "welfare" എന്ന വാക്കിനു പകരം "well being" എന്ന വാക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ് ഉചിതമെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ട സമിതി ചട്ടം 10 ഉപചട്ടം (2)-ലെ രണ്ടാമത്തെ വരിയിൽ "take necessary measures to ensure welfare of elephant and public safety" എന്നത് "take necessary measures to ensure well being of elephant and safety of public" എന്ന രീതിയിൽ മാറ്റം വരുത്തുവാൻ ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

12. ചട്ടം 10 ഉപചട്ടം (3)-ലെ മൂന്നാമത്തെ വരിയിൽ "existing traditional festivals" എന്ന് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ട സമിതി ചട്ടം 10 ഉപചട്ടം (3)-ലെ മൂന്നാമത്തെ വരിയിലെ "traditional" എന്ന വാക്ക് നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനും "existing festivals" എന്ന് മാറ്റം വരുത്തണമെന്നും ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

13. ചട്ടം 10 ഉപചട്ടം (4) (xvii)-ലെ "general power supply" എന്നതിലെ "general" എന്ന വാക്ക് നീക്കം ചെയ്യുവാൻ സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

14. ചട്ടം 11 ഉപചട്ടം (1)-ലെ "An elephant shall normally be allowed to retire from its work on attaining an age of 65 years" എന്നത് "An elephant shall be spared from doing heavy work on attaining an age of 65 years" എന്ന രീതിയിൽ മാറ്റം വരുത്തുവാൻ ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

15. ചട്ടം 12 (4) അനുസരിച്ച് "Certificate of Registration" നൽകേണ്ടത് The Chief Wild Life Warden ആണ്. Chief Wild Life Warden തന്നെയാണ് Principal Chief Conservator of Forest (Wild Life) ആയി പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്ന് നിരീക്ഷിച്ച സമിതി, ചട്ടത്തിൽ "The Chief Wild Life Warden" എന്ന് വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന തിനാൽ Appendix IV-ന്റെ അവസാന ഭാഗത്ത് "Principal Chief Conservator of Forest (Wild Life)" എന്നതിനുപകരം "The Chief Wild Life Warden" എന്ന് ചേർക്കുന്നതാണ് ഉചിതമെന്ന് വിലയിരുത്തി. ആയതിനാൽ Appendix IV-ന്റെ അവസാന ഭാഗത്ത് "The Principal Chief Conservator of Forest (Wild Life)" എന്നതിനുപകരം "The Chief Wild Life Warden" എന്ന രീതിയിൽ മാറ്റം വരുത്തുവാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

16. ആനകൾക്ക് സംസ്ഥാനത്ത് നൽകിവരുന്ന പ്രാധാന്യം കണക്കിലെടുത്ത് അവയുടെ സുരക്ഷിതത്വവും പരിപാലനവും ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 2003-ലെ കേരള നാട്ടാന (കാര്യകർതൃത്വവും പരിപാലനവും) ചട്ടങ്ങളിലെ 12-ാം ചട്ടത്തിൽ ആനയോടുള്ള ക്രൂരതയായി കണക്കാക്കുന്ന 26 ഉപചട്ടങ്ങൾ ചേർത്തിരുന്നത് അതേ രീതിയിൽ 2012-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ചട്ടത്തിലും ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണെന്ന് സമിതി അഭിപ്രായപ്പെടുകയും 2003-ലെ കേരള നാട്ടാന (കാര്യകർതൃത്വവും പരിപാലനവും) ചട്ടങ്ങളിലെ 12-ാം ചട്ടം അതേ രീതിയിൽ നിലനിർത്തണമെന്നു തന്നെയാണ് ഇുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചർച്ചകളിലും ഉയർന്നു വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്ന് വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥരും സമിതിയെ അറിയിക്കുകയുണ്ടായി. ആനയോടുള്ള ക്രൂരതയായി കണക്കാക്കാവുന്ന കാര്യങ്ങൾ 2012-ലെ ചട്ടത്തിൽ ഒറ്റ ചട്ടമായി നിലനിർത്തുന്നതാണ് ഉചിതമെന്ന് സമിതി വിലയിരുത്തി. ആയതിനാൽ ആനകളോടുള്ള ക്രൂരതയായി കരുതാവുന്നതും അതേ കാരണത്താൽ നിരോധിക്കപ്പെട്ടവയുമായ കാര്യങ്ങൾ അതേ രീതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 2012-ലെ ചട്ടം ഭേദഗതി ചെയ്യണമെന്ന് ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

17. ചട്ടം 13 ഉപചട്ടം (3)-ലെ "Forest Department shall keep all details of the dead elephant including the mahazar, postmortem report and all other registers and, documents mentioned in the rule" എന്നതിലെ "mentioned in the rule" എന്നതിനു പകരം വ്യക്തത വരുത്തുന്നതിനായി "mentioned in these rules" എന്ന് മാറ്റം വരുത്തുന്നതാണ് ഉചിതമെന്ന് സമിതി അഭിപ്രായപ്പെടുകയും "mentioned in the rule" എന്നതിനുപകരം "mentioned in these rules" എന്ന രീതിയിൽ മാറ്റം വരുത്തുവാൻ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

18. 1972-ലെ വന്യജീവി (സംരക്ഷണം) ആക്റ്റിലെ സെക്ഷൻ 64 (2) പ്രകാരമുള്ള അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിച്ചുകൊണ്ട് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങളായ 220/2003, 767/2008 എന്നീ എസ്.ആർ.ഒ-കൾ സൂക്ഷ്മ പരിശോധന നടത്തി പന്ത്രണ്ടാം കേരള നിയമസഭയിലെ സബോർഡിനേറ്റ് ലെജിസ്ലേഷൻ സമിതി (2009-11), 15 ശുപാർശകൾ അടങ്ങിയ 3-ാമത് റിപ്പോർട്ട് സഭയിൽ സമർപ്പിക്കുകയും, പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശുപാർശകളിന്മേൽ സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടികളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തയ്യാറാക്കിയ ആക്ഷൻ ടേക്കൺ റിപ്പോർട്ട് പതിമൂന്നാം കേരള നിയമസഭയിലെ സബോർഡിനേറ്റ് ലെജിസ്ലേഷൻ സമിതി 12-ാമത് റിപ്പോർട്ടായും സഭയിൽ സമർപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. സമിതി (2011-14)യുടെ 12-ാമത് റിപ്പോർട്ടിലെ ഭേദഗതികൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടാണ് 870/2012-ാം നമ്പർ എസ്.ആർ.ഒ. പുറപ്പെടുവിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്നിരിക്കിലും 870/2012-ാം നമ്പർ എസ്.ആർ.ഒ.യുടെ വിശദീകരണക്കുറിപ്പിൽ ഇതു സംബന്ധിച്ച സൂചനകൾ ചേർത്തിട്ടില്ല എന്ന് നിരീക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി. 870/2012-ന്റെ സൂക്ഷ്മ പരിശോധന

നിയമവകുപ്പ് നടത്തിയ അവസരത്തിൽ, പ്രസ്തുത എസ്.ആർ.ഒ.-യുടെ വിശദീകരണ കുറിപ്പിൽ "സമിതിയുടെ ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും കൂടി തയ്യാറാക്കിയതാണ് " എന്ന് സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതാണെന്ന് വകുപ്പിനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്ന് നിയമ വകുപ്പിലെ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരും സമിതിയെ അറിയിക്കുകയുണ്ടായി. സൂക്ഷ്മ പരിശോധന നടത്തി ഭേദഗതി ചട്ടങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുമ്പോൾ ചട്ടങ്ങളിൽ ഭേദഗതി ഉണ്ടായതിന്റെ കാരണങ്ങൾ വിശദീകരണ കുറിപ്പിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കുമെന്ന് സമിതി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയും, അപ്രകാരം നിയമസഭാ സമിതിയുടെ ശുപാർശ പ്രകാരം ഉണ്ടാകുന്ന ഭേദഗതികൾ ആണെങ്കിൽ ഭേദഗതി ചട്ടങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുമ്പോൾ സബോർഡിനേറ്റ് ലെജിസ്ലേഷൻ സമിതിയുടെ ശുപാർശ പ്രകാരമാണ് എന്നുകൂടി വിശദീകരണകുറിപ്പിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്ന് ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം,
2017 മേയ് 10.

മുരളി പെരുനെല്ലി,
ചെയർമാൻ,
സബോർഡിനേറ്റ് ലെജിസ്ലേഷൻ സമിതി.

അനുബന്ധം

©
Government of Kerala
കേരള സർക്കാർ
2012

Regn. No. KERBIL/2012/45073
dated 5-9-2012 with RNI

Reg. No. രജി. നമ്പർ
KL/TV(N)/634/2012-14

KERALA GAZETTE
കേരള ഗസറ്റ്
EXTRAORDINARY

അസാധാരണം

PUBLISHED BY AUTHORITY

ആധികാരികമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്

Vol. I	Thiruvananthapuram,	20th December 2012	No. } 1520
വാല്യം 1	Thursday	2012 ഡിസംബർ 20	
	തിരുവനന്തപുരം,	29th Agrahayana 1934	നമ്പർ }
	വൃശഭം	1934 അഗ്രഹായണം 29	

GOVERNMENT OF KERALA

Forest and Wildlife (D) Department

NOTIFICATION

G. O. (P) No. 119/2012/F&WLD. Dated, Thiruvananthapuram, 18th December, 2012.

S. R. O. No. 870/2012.—In exercise of the powers conferred by sub-section (2) of Section 64 of the Wildlife (Protection) Act, 1972 (Central Act 53 of 1972) and in supersession of the Kerala Captive Elephants (Management and Maintenance) Rules, 2003, the Government of Kerala hereby makes the following rules, namely:—

RULES

1. *Short title and commencement.*—(1) These rules may be called the Kerala Captive Elephants (Management and Maintenance) Rules, 2012.

(2) They shall come into force at once.

2. *Definitions.*—(1) In these rules, unless the context otherwise requires,—

- (a) “Act” means the Wildlife (Protection) Act, 1972 (Central Act 53 of 1972);
- (b) “Cavady” means a person engaged to assist the mahout;
- (c) “Chief Wildlife Warden” means the person appointed as such under section 4 of the Act;
- (d) “department” means the Kerala Forest Department;
- (e) “elephant” means any elephant captured or by kept or bred in captivity;
- (f) “Elephant data book” means the register specified by the Chief Wildlife Warden which is to be kept for each elephant by its owner incorporating the details required therein;
- (g) “mahout” means a trained person engaged to handle, upkeep and manage captive elephants;
- (h) “owner” means a person who owns an elephant as per the provisions of the Act and the Rules made thereunder;
- (i) “Ownership Certificate” means the certificate of ownership issued as per the provisions of the Act and the Rules made thereunder;
- (j) “Veterinary Doctor” means a registered Veterinary practitioner or an experienced Ayurvedic elephant expert.

(2) Words and expressions used and not defined in these rules but defined in the Act shall have the meanings respectively assigned to them in the Act.

3. *Housing of elephants.*—(1) The owner shall provide a stable (tethering place) in a clean and healthy environment with sufficient shade to keep elephants during its rest period.

(2) Each elephant must be ensured a minimum floor area as specified below:

- (i) Weaned Calf (height below 1.50 m) .. 5m × 2.5m
- (ii) Sub-adult elephant (height 1.50 m to 2.25 m) .. 7m × 3.5m
- (iii) Adult elephant (height above 2.25 m) and .. 9m × 6m
Cow elephant with unweaned calf

(3) In the case of covered sheds, the height of the structure shall not be less than 5.5m.

(4) Corrugated iron sheets or other unbreakable material when used for roofing of elephant stables shall be covered with cooling materials like gunny cloths, grass, cadjan leaves etc.

4. *Upkeep and Veterinary Care of Elephant.*—(1) For taking care of each elephant, the owner thereof shall engage a mahout having at least three years of experience in managing an elephant.

(2) Every mahout shall attend training programmes in elephant care as and when called for by the Forest Department and it shall be the responsibility of the owner to facilitate the above training by relieving the mahout after making suitable arrangements.

(3) The owner shall engage a cavady to assist each mahout.

(4) The mahout shall ensure that the elephant gets a thorough bath every day.

(5) If the elephant is found sick, injured, unduly stressed or pregnant, the mahout shall report the condition to the owner, who in turn shall consult a Veterinary Doctor for providing treatment expeditiously.

(6) Routine examination including parasitic checks shall be carried out regularly and preventive medicines including vaccination be administered at such intervals as may be prescribed by the Veterinary Doctor.

(7) The owner shall arrange for medical check-up of the mahout responsible for upkeep of the elephant at least once in a year to ensure that he does not have any diseases which may infect the elephant.

(8) The owner shall inform within 24 hours, the Chief Wildlife Warden or the nearest Forest Office the cases of attack of anthrax, rinderpest, hemorrhagic septicemia, surra or any other contagious disease and shall follow the instruction issued by the authorities for further course of action.

(9) The owner shall obtain prior permission of the Chief Wildlife Warden or the officer authorized by him before undertaking distortions, sterilization, vasectomy, tubectomy or any other population control measures for the elephant and shall ensure the assistance of a competent Veterinary Doctor for these measures.

(10) The elephant showing symptoms of musth shall be got examined by a Veterinary Doctor.

(11) No drugs or intoxicants shall be used to suppress musth except on a written prescription by a Veterinary Doctor.

(12) The owner of the elephant shall ensure that in case of musth, the elephant is secured properly and does not become a hazard to the public at large.

(13) No owner shall permit the use of nylon ropes or chains/hobbles with spikes or sharp edges for tying the elephants.

(14) Weight of the chains and hobbles shall be commensurate with age and health of the elephant.

(15) No owner shall permit any type of harness which may expose the back or other sensitive organs of the elephant to pain or injury.

(16) Sedatives, if necessary, shall be used to control nervous elephants only as prescribed by a Veterinary Doctor.

(17) While issuing medical certificate, the Veterinary Doctor should verify the original documents such as ownership certificate of the elephant, (if received from forest department) microchip certificate, insurance certificate and original elephant data book to ensure the correctness. The Veterinary Doctor shall issue the health certificate of the elephant in the prescribed format shown as Appendix I.

(18) Before any captive elephant is transported from one place to another, the Veterinary Doctor shall inspect the elephant and issue a Fitness Certificate in the Form given in Appendix II.

5. *Cutting Tusks.*—(1) The owner of the tusker shall apply for permission of the Chief Wildlife Warden or an officer authorized by him in this behalf through a letter sent by registered post, indicating the location where it will be done and the name of the competent person who would perform the operation for cutting or shaping the tusk at least one month in advance.

(2) The Chief Wildlife Warden shall issue permission within three weeks to carry out the operation in the presence of an officer not below the rank of Forest Range Officer or Forest Veterinary Officer or Assistant Forest Veterinary Officer as instructed by the Chief Wildlife Warden.

(3) The officer under whose supervision, the tusks are cut/shaped shall report to the Chief Wildlife Warden, the details of the tusks cut such as length, girth and weight of the tusks.

(4) The Chief Wildlife Warden based on a written request with the details shall issue a certificate to the owner for keeping the cut tusks in accordance with the provisions of the Act.

(5) In case permission is not granted, the owner shall be intimated of the reason for rejecting the request in writing.

6. *Feeding of elephants.*—(1) The owner or the person who is managing the elephant on contract or the person who has taken the elephant for own purpose shall ensure timely supply of wholesome feed with variety, in required quantity to each elephant. Green fodder shall be supplemented by ration as prescribed by the Veterinary doctor.

(2) The minimum feed supply for elephant shall be as follows:—

Height of elephant	Green fodder
Below 1.5 m (weaned calf)	Not less than 100 kg
1.5 m to 1.8 m	Not less than 150 kg
1.81 m to 2.25 m	Not less than 200 kg
Above 2.25 m	Not less than 250 kg (or 5% of its body weight)

(3) Supply of sufficient quantity of succulent food to the elephant shall be ensured during hot climate.

(4) The owner or contractor or hirer of the elephant shall provide sufficient potable drinking water to the elephant, preferably from a river or any other sources of running water.

7. *Work Norms.*—(1) The scale of load including gears, riders and materials for the elephant shall be as follows:—

Height of elephant	Load
Below 1.5 m	Not to be used for carrying load
1.50 m to 1.80 m	Not exceeding 150 kg to carry only fodder and trainer
1.81 m to 2.25 m	Not exceeding 200 kg.
2.26 m to 2.55 m	Not exceeding 300 kg.
Above 2.55 m	Not exceeding 400 kg.

(2) The load scale shall be reduced by 50% in hilly or other difficult terrain.

(3) The elephants of height below 2.10 m shall not be deployed for logging operations.

(4) The elephants of height from 2.10 m to 2.25 m shall not be used for dragging timber logs exceeding 750 kg in weight.

(5) No elephant of height above 2.25 m shall be engaged for dragging logs exceeding 1000 kg in weight.

(6) Ill-designed logging harness which expose elephants back bone and chest of extreme strain and injuries, using tusks and jaws regularly for dragging timber logs, timber hauling over steep areas or rocky areas etc. shall not be done.

(7) An elephant in musth shall not be put to any work.

(8) No owner shall put to work, any elephant having pregnancy of 12 months or above, or any cow elephant having a suckling calf of age below 6 months, or any elephant of height below 1.5 m.

(9) Elephant owners shall maintain captive elephant data book as prescribed by the Chief Wildlife Warden.

8. *Duties and Responsibilities of owners.*—(1) If an elephant is affected by any epidemic disease, the owner shall bring it to the notice of the Chief Wildlife Warden immediately.

(2) The risk of damage to life and property caused by attack of elephants going amok shall be brought under appropriate Insurance Coverage. Third party Insurance shall also be given for the elephant.

(3) The owners shall arrange to cut tusks if advised so by Veterinary Doctor after obtaining required permission from Chief Wildlife Warden.

(4) Any elephant going amok and causing death of human beings shall be banned from taking part in temple festivals for consecutive fifteen days. The elephant shall be permitted to take part again in temple festivals only after examination and certification by a three member team of Veterinary Doctors consisting of Forest Veterinary Officer and two Government Veterinary Officers of the concerned district or Forest Veterinary Officer and any other two Veterinary Doctors, that the animal is physically and psychologically fit.

(5) The owners shall ensure that the mahout carries with him the copy of elephant data book, certified copies of Insurance Certificate, Micro-chip Certificate and Ownership Certificate during the festival celebrations.

(6) The owner shall report within 24 hours, to the Chief Wildlife Warden or to the officer authorized by him, the death of an elephant and the tusks, if any, shall be declared within one week to the Chief Wildlife Warden for obtaining Ownership Certificate.

(7) The owner shall get the postmortem examination of the elephant done by a Veterinary Doctor and shall submit the report to the Chief Wildlife Warden or the Officer authorized by him within fifteen days of the death.

(8) Movement register, disease and vaccine register, treatment register, food register and work register shall be maintained up to date by elephant owner and the same produced for inspection as and when called for.

(9) The name of elephant shall be displayed on the chain hung around the neck of the elephant.

(10) During the time of festival celebrations, first attendant mahout shall be present in front of the elephant.

(11) A mahout in inebriated condition shall not be allowed to handle the elephant.

(12) The life of mahout and cavady shall be insured for a minimum of ₹ 5 lakhs (Rupees five lakhs only) each to cover risk of life due to the elephant going amok.

(13) Every owner shall maintain an Elephant Data Book as specified by the Chief Wildlife Warden for each captive elephant.

9. *Transport norms for elephant.*—(1) The owner of the elephant or his authorized agent shall submit application before the officer authorized under sub-section (1) of section 48 (A) of the Act for permission to transport elephant from Kerala to any other State fifteen days before the actual date of transport.

(2) No Objection Certificate of the Chief Wildlife Warden of the State to which elephant is transported shall be produced for issuing transport permit.

(3) For transportation of the elephant, necessary permission from the Chief Wildlife Warden or any other Officer authorized by the Government in this behalf shall be obtained as provided under section 48 A of the Act.

(4) A valid fitness certificate from a Veterinary Doctor to the effect that the elephant is fit to travel by road or rail, as the case may be, and is not showing any signs of infectious or contagious disease shall be obtained in the form given in Appendix II.

(5) In the absence of a certificate mentioned in sub-rule (4), the carrier shall refuse to accept the consignment for transport.

(6) The elephant shall be properly fed and given water before loading.

(7) Necessary arrangements shall be made for feeding and watering the elephant enroute.

(8) No elephant shall be made to walk for more than three hours at a stretch.

(9) While transporting elephants by walk during nights, two prominent reflectors shall be placed at the front and hind portion of the elephant.

(10) No elephant shall be made to walk for more than 30 kilometers a day and any transportation for more than 50 kilometers shall be carried out in a vehicle.

- (11) No elephant shall be transported in a vehicle for more than six hours at a stretch. The transport can be resumed only after sufficient feeding and rest for at least six hours.
- (12) Trucks with length less than 12 feet shall not be used for carrying elephants except calves (height below of and 1.50 m).
- (13) One truck shall not be used to carry more than two weaned calves (height below 1.50 m) or one elephant with one unweaned calf or one adult/sub-adult elephant (height above 1.51 m).
- (14) Cow elephants in advanced stage of pregnancy should not be transported by trucks other than for health care.
- (15) While transporting elephants by rail, an ordinary goods wagon should not carry more than three adult elephants or six calves on broad gauge, or not more than two adult elephants or three calves on metre gauge or not more than one adult elephant or two calves on narrow gauge.
- (16) While transporting elephants by truck or train, care shall be taken to maintain constant speed avoiding jerks and sudden stops and reducing effects of shocks and jolts to the minimum.
- (17) Each truck or wagon carrying elephant should have at least two attendant mahouts.
- (18) Side bodied truck has to be used for carrying elephants.
- (19) While transporting elephants through public road, a wooden pole should be kept for avoiding accidents from electric lines, cable wires passing across the road.
- (20) While the elephant is in transit, suitable protocols shall be in place for safe guarding and regulating the elephant.
- (21) During night hours, when the elephants are in transit, prominent reflectors in red colour shall be provided at the front and rear side of elephants.

- (22) While transporting elephants during night hours, appropriate lights should be provided in the vehicle for observing the animal as well as for enabling the driver of the vehicles coming from the opposite direction to be attentive of the elephant under transport.
- (23) Inter state transport permit shall be issued for a specified time and specified place. The owner shall bring back the elephant within the stipulated time.
- (24) Adequate quantity of feed in the ready to serve form shall be available in the vehicle carrying the elephant. Small quantity of food may preferably be served more frequently.
- (25) The trucks used for transport of elephants shall have a minimum length of 420 cm and tyre shall be of size 900-20. Each vehicle shall have footsteps proportional to the width of the vehicle and each footstep shall have a minimum of width of 100 cm. Vehicle shall be strengthened using steel pipes or wooden poles which shall cover at least half the height of the elephant. The horizontal pipes/poles shall be provided on all four sides so that the elephant is secure and it is able to hold on to the front bar with its trunk. Elephant should be kept at least 60 cm away from the cabin partition. Fitness Certificate obtained for the vehicle from the concerned officers of the Motor Vehicle Department shall also be produced before the officer authorized under sub-section (1) of section 48 (A) of the Act for obtaining permit for the vehicle for using it for transporting elephant.
- (26) Contact telephone number shall be displayed on the vehicle for contacting concerned persons whenever emergency arises.
- (27) Both the elephant and its mahouts shall be given adequate rest at the conclusion of each transport.

10. *Constitution of District Committee.*—(1) A District Committee shall be constituted by the District Collector to deal with cases of cruelty meted out to captive elephants. The Committee shall have the following members:

1	The District Collector	..	Chairman
2	The Divisional Forest Officer	..	Convener
3	The Superintendent of Police/ Commissioner of Police	..	Member
4	The District Veterinary Officer	..	Member
5	The Representative of Fire Force	..	Member
6	A Representative of the Organization of Elephant Owners nominated by the District Collector	..	Member
7	Two Representatives of the Employees Engaged for the Management and Maintenance of Captive Elephants nominated by District Collector	..	Members
8	A member of the Society for Prevention of Cruelty to Animals (SPCA)	..	Member
9	The Representative of Kerala Festival Co-ordination Committee nominated by the District Collector	..	Member

(2) The District Committee shall meet before the festival season, preferably in the month of October and take necessary measures to ensure welfare of elephants and public safety.

(3) The District Committee shall take steps to discourage the growing tendency of increasing the number of elephants in existing traditional festivals and introducing elephants in new festivals.

- (4) The District Committee shall take necessary measures, to ensure that the Festival Committee constituted for the smooth conduct of festivals or the persons organizing such functions in which elephants are exposed, shall adhere to the following:—
- (i) There shall be sufficient space between elephants used in processions and parades.
  - (ii) No elephants in musth shall be used in connection with festivals.
  - (iii) Elephant which is sick, injured, weak or pregnant shall not be used.
  - (iv) Chains and hobbles with spikes or barbs shall not be used for tethering elephants.
  - (v) Elephants shall not be made to walk on tarred roads during hot sun for a long duration without rest.
  - (vi) Making an elephant stand in scorching sun for long durations or bursting crackers near the elephants for ceremonial purpose shall not be permitted.
  - (vii) It shall be ensured that sufficient food and water for the elephants are provided.
  - (viii) The Committee shall ensure that the flambeaus (Theevetty) are held away from elephants.
  - (ix) There shall be facility to keep elephants under shade during hot sun.
  - (x) It shall be ensured that adequate protection to the elephants taking part in celebrations through volunteers provided for the purpose.
  - (xi) Services of Veterinary Doctor from the elephant squads shall be ensured in cases where five or more elephants are engaged in the festivals.
  - (xii) It shall be informed to the nearest Forest Range Officer/Police Officers about the proposed festival/celebrations at least 72 hours in advance.
  - (xiii) During the time of procession the elephants shall have chains (Idachangala and Malachangala) tied to their leg.

- (xiv) It shall be ensured that the mahouts are not intoxicated while handling elephants.
- (xv) The weaned calf below 1.5 m. height shall not be engaged for festival purposes.
- (xvi) Sufficient rest has to be given to the elephants which are engaged for "Para procession". Para procession shall be restricted to 6 a.m. to 11 a.m. and 4 p.m. to 8 p.m. only.
- (xvii) During night time, generators shall be provided to avoid any contingency due to failure of general power supply.
- (xviii) It shall be ensured that elephants are brought under public liability insurance scheme for an amount of ₹ 3.00 Lakhs to each elephant.

11. *Retirement of elephant.*—(1) An elephant shall normally be allowed to retire from its work on attaining an age of 65 years.

(2) Healthy elephants above 65 years of age shall be allowed to be put to light work under proper health certificate issued by the Veterinary Doctor.

12. *Veterinary Doctor.*—(1) Only a Veterinary Doctor registered under this rule, shall attempt to tranquilize elephants.

- (2) For the purpose of tranquilizing elephants Veterinary Doctor shall apply for separate registration before the Chief Wildlife Warden in the form prescribed in Appendix-III.
- (3) Every application received by the Chief Wildlife Warden for the registration from a Veterinary Doctor shall be examined by a team of experts constituted for the purpose by the Chief Wildlife Warden.
- (4) The Chief Wildlife Warden shall issue a Certificate of Registration to the Veterinary Doctor in the form prescribed in Appendix-IV on the basis of the recommendation of the expert committee.
- (5) The Veterinary Doctor shall report to the Chief Wildlife Warden particulars of tranquilization carried out by him in the form prescribed in Appendix-V within 7 days.
- (6) All the Veterinary Doctors registered under this rule shall have valid Personal Accidental Insurance cover for a minimum amount of ₹ 5 Lakhs (Five Lakhs rupees only).

13. *Post Mortem and disposal of dead elephant.*—(1) When death of an elephant occurs, the owner of the elephant shall submit an application to the concerned Divisional Forest Officer for getting permission for the cremation of the elephant.

- (2) The carcass of the elephant shall be cremated under the supervision of the Divisional Forest Officer taking all the necessary precautions. The Divisional Forest Officer shall give permission for cremating the body of elephant in the forest area after getting the request from the owner of the elephant.
- (3) Forest Department shall keep all details of the dead elephant including the mahazar, post mortem report and all other registers and documents mentioned in the rule.
- (4) The facilities mentioned in these rules shall be extended to those elephants which are having ownership certificate under the Act to elephants registered in the State of Kerala and to all elephants which are micro chipped.
- (5) An amount of ₹ 5,000 (Rupees Five thousand only) has to be remitted by the owner of the elephant having ownership certificate under the Act for availing the above facility.
- (6) The owner of the elephant which are registered in the State of Kerala and are having microchip certificate but do not have ownership certificate under the Act has to remit an amount of ₹ 30,000 (Rupees Thirty thousand only) for availing the above facility.
- (7) Granting permission for cremation of the elephant in the forest area does not absolve the owner of the elephant from the cases already registered or cases which may arise later.
- (8) The owner of the elephant shall bear all the expenses in connection with the cremation of the elephant.
- (9) The owner shall ensure that the carcass of the elephant is completely burnt before leaving the cremation site.

APPENDIX I

HEALTH CERTIFICATE

[See Rule 4 (17)]

Certified that I have this day the (in words) ..... examined at the request of .....THE OWNER/CUSTODIAN/REPRESENTATIVE/CONTRACTOR/FESTIVAL AUTHORITY/..... (Designation of the Government official *) the elephant with the description given hereunder.

(* competent Forest/Police/Revenue Official)

Name of Elephant :

Ownership certificate number/Microchip certificate number :

Registration data book number :

Sex :

Age :

Tusks (Measurement) :

Name of Owner/Custodian :

Observations/remarks, if any :

Health Parameters :

Trunk

Tusks

Oral Cavity

Eyes

Temporal Glands

Limbs

Nails

Feet/Pad Wounds/Chain

Dung/Urine Wounds

Abnormalities

Temperament of Animal

Docile, Controllable, Aggressive :

Other relevant observations :

Directions to Mahouts/Users: :

Remarks:

The above described elephant by name .....is found to be apparently healthy, docile and manageable by mahouts, free from visible symptoms of musth and does not appear to be suffering from any injuries or diseases. The elephant mentioned above may be permitted to participate in timber hauling/social/cultural/ceremonial functions (strike out whichever is not applicable) with full complements of restraints, control and management under competent mahouts and observing the provisions of laws in force.

Place:

Signature of examining Veterinarian

Date:

Address :

Registration No.:

APPENDIX II

Certificate of Fitness for Transport of Captive Elephants

[See Rule 4 (18) and Rule 9 (4)]

(This certificate should be completed and signed by a Veterinary Doctor)

Date and Time of Examination.....

Number of Elephants.....

Name of Elephants.....

Age/Sex.....

Number of Cages.....

I hereby certify that I have read Rule 9 (4) of the Kerala Captive Elephants (Management and Maintenance) Rules, 2012.

1. That, at the request of (consignor).....I examined the above mentioned elephants in their travelling cages not more than 12 hours before their departure.
2. That each elephant appeared to be in a fit condition to travel from the.....area to.....by road/rail and is not showing any signs of infectious or contagious diseases.
3. That no cow elephant appeared to be under advanced stage of pregnancy.
4. That the elephants were adequately fed and watered for the purpose of the journey.
5. That the elephants have been vaccinated.
  - (a) Type of vaccine/s
  - (b) Date of vaccination/s

Signed .....

Address.....

.....

Place.....

Date.....

Qualifications.....

APPENDIX III

Application for Registration of Veterinary Doctors

[See Rule 12 (2)]

1. Name :
2. Age :
3. Sex :
4. Address :
5. Education qualification (Enclose attested copies of Certificates) :
6. Whether employed, if yes, the designation of the Veterinary Doctor/Tranquilizing Expert :
7. Name and address of the institution where Employed (Attach employer's no objection Certificate, :
8. Registration particulars under Section 23 of Indian Veterinary Council Act, 1984 :
9. Experience in the management of captive elephant (Enclose attested copies of experience Certificates) :
10. Experience in the field of tranquilization during his/her career :
11. Type of tranquilizing equipment, drugs proposed to be used with dosage :

Place:

Date:

Name and Signature of the Applicant.

I declare that the information furnished above is true to the best of my knowledge and belief.

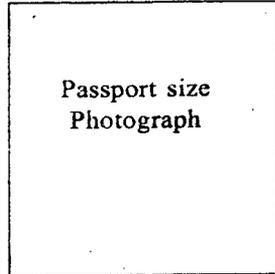
Signature of the Applicant.

APPENDIX IV

Certificate of Registration

[See Rule 12 (4)]

Registration No.

Name.....Age.....

Address.....Village.....

.....Taluk..... District .....

.....State.....is a Registered Veterinary Doctor under
Rule 12 (4) of the Kerala Captive Elephant (Management and Maintenance)
Rules, 2012.

*Principal Chief Conservator of Forests (Wildlife) and
Chief Wildlife Warden*

Place:

Date:

APPENDIX V

Report on Tranquilization Carried Out

[See Rule 12 (5)]

1. Name of the elephant, sex and age :
2. Name and address of the Owner :
3. Name and address of mahout :
4. Microchip number and Microchip
Certificate number :
5. Ownership Certificate number :
6. Date and place of tranquilization :
7. Village :
8. Taluk :
9. District :
10. Reason for tranquilization :
11. Request for tranquilization made
by whom :
12. Name of drugs used with dosage :
13. Observation/Remarks if any ..

Certified that the tranquilization has been carried out by.....
 .....(Address with registration number) and the animal at present
 is normal and healthy and is safely housed at .....
 (give address).

Place:

Signature of the Veterinary Doctor.

Date:

By order of the Governor,

JAMES VARGHESE,
Principal Secretary to Government.

APPENDIX II

Certificate of Fitness for Transport of Captive Elephants

[See Rule 4 (18) and Rule 9 (4)]

(This certificate should be completed and signed by a Veterinary Doctor)

Date and Time of Examination.....

Number of Elephants.....

Name of Elephants.....

Age/Sex.....

Number of Cages.....

I hereby certify that I have read Rule 9 (4) of the Kerala Captive Elephants (Management and Maintenance) Rules, 2012.

1. That, at the request of (consignor).....I examined the above mentioned elephants in their travelling cages not more than 12 hours before their departure.
2. That each elephant appeared to be in a fit condition to travel from the.....area to.....by road/rail and is not showing any signs of infectious or contagious diseases.
3. That no cow elephant appeared to be under advanced stage of pregnancy.
4. That the elephants were adequately fed and watered for the purpose of the journey.
5. That the elephants have been vaccinated.
  - (a) Type of vaccine/s
  - (b) Date of vaccination/s

Signed .....

Address.....

.....

.....

Place.....

Date.....

Qualifications.....

APPENDIX III

Application for Registration of Veterinary Doctors

[See Rule 12 (2)]

1. Name :
2. Age :
3. Sex :
4. Address :
5. Education qualification (Enclose attested copies of Certificates) :
6. Whether employed, if yes, the designation of the Veterinary Doctor/Tranquilizing Expert :
7. Name and address of the institution where Employed (Attach employer's no objection Certificate, :
8. Registration particulars under Section 23 of Indian Veterinary Council Act, 1984 :
9. Experience in the management of captive elephant (Enclose attested copies of experience Certificates) :
10. Experience in the field of tranquilization during his/her career :
11. Type of tranquilizing equipment, drugs proposed to be used with dosage :

Place:

Date:

Name and Signature of the Applicant.

I declare that the information furnished above is true to the best of my knowledge and belief.

Signature of the Applicant.

APPENDIX IV

Certificate of Registration

[See Rule 12 (4)]

Registration No.

Name.....Age.....

Address.....Village.....

.....Taluk..... District .....

.....State.....is a Registered Veterinary Doctor under
Rule 12 (4) of the Kerala Captive Elephant (Management and Maintenance)
Rules, 2012.

Place:

*Principal Chief Conservator of Forests (Wildlife) and
Chief Wildlife Warden*

Date:

APPENDIX V

Report on Tranquilization Carried Out

[See Rule 12 (5)]

1. Name of the elephant, sex and age :
2. Name and address of the Owner :
3. Name and address of mahout :
4. Microchip number and Microchip
Certificate number :
5. Ownership Certificate number :
6. Date and place of tranquilization :
7. Village :
8. Taluk :
9. District :
10. Reason for tranquilization :
11. Request for tranquilization made
by whom :
12. Name of drugs used with dosage :
13. Observation/Remarks if any :

Certified that the tranquilization has been carried out by.....
 .....(Address with registration number) and the animal at present
 is normal and healthy and is safely housed at .....
 (give address).

Place:

Signature of the Veterinary Doctor.

Date:

By order of the Governor,

JAMES VARGHESE,
Principal Secretary to Government.

Explanatory Note

(This does not form part of this notification, but is intended to indicate its general purport).

The Wildlife (Protection) Act, 1972 does not provide for the management of captive elephants, except for issuance of Certificates of Ownership to those in lawful possession of captive elephants, issuing permits for transportation, and for ill treatment of captive elephants such as beating, overriding. There are many complaints about the ill treatment of captive elephants such as beating, overriding, overdriving or otherwise torturing so as to cause unnecessary pain to the animals.

The rules prescribed vide notification G. O. (P) No. 12/2003/F&W.L.D dated 26-2-2003 required modification and amendments for effective and smooth enforcement of the rules. Moreover, the amendments are made with a view to tackle emerging problems to ensure proper upkeep and management of captive elephants in the State.

This notification is intended to achieve the above object.

കേരള സർക്കാർ

വനം-വന്യജീവി (ഡി) വകുപ്പ്

വിജ്ഞാപനം

സ.ഉ.(പി)നമ്പർ 119/2012/എഫ്&ഡബ്ല്യു.എൽ.ഡി.

തിരുവനന്തപുരം, 2012 ഡിസംബർ 18.

എസ്. ആർ. ഒ. നമ്പർ 870/2012.—1972-ലെ വന്യജീവി (സംരക്ഷണം) ആക്റ്റിലെ (1972-ലെ 53-ാം കേന്ദ്ര ആക്റ്റ്) 64-ാം വകുപ്പ് (2)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം നൽകപ്പെട്ട അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിച്ചുകൊണ്ടും 2003-ലെ കേരള നാട്ടാന (കാര്യകർതൃത്വവും പരിപാലനവും) ചട്ടങ്ങൾ അതിലംഘിച്ചു കൊണ്ടും കേരള സർക്കാർ ഇതിനാൽ താഴെ പറയുന്ന ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നു, അതായത്:—

ചട്ടങ്ങൾ

1. ചുരുക്കപ്പേരും പ്രാരംഭവും.—(1) ഈ ചട്ടങ്ങൾക്ക് 2012-ലെ കേരള നാട്ടാന (കാര്യകർതൃത്വവും പരിപാലനവും) ചട്ടങ്ങൾ എന്ന് പേര് പറയാം.

(2) ഇവ ഉടൻതന്നെ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതാണ്.

2. നിർവ്വചനങ്ങൾ.—(1) ഈ ചട്ടങ്ങളിൽ സന്ദർഭം മറ്റുവിധത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടാത്തപക്ഷം,—

(എ) “ആക്റ്റ്” എന്നാൽ 1972-ലെ വന്യജീവി (സംരക്ഷണം) ആക്റ്റ് (1972-ലെ 53-ാം കേന്ദ്ര ആക്റ്റ്) എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ബി) “കാവടി” എന്നാൽ പാപ്പാനെ സഹായിക്കുന്നതിന് ഏർപ്പെടുത്തിയ വ്യക്തി എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(സി) “ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ” എന്നാൽ ആക്റ്റിലെ 4-ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ അപ്രകാരം നിയമിതനായ വ്യക്തി എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ഡി) “വകുപ്പ്” എന്നാൽ കേരള വനം വകുപ്പ് എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ഇ) “ആന” എന്നാൽ പിടിച്ചതും മെരുക്കി ഉറട്ടി പരിപാലിച്ചുപോരുന്ന ഏതൊരു ആനയും എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(എഫ്) “ആനയുടെ സ്ഥിതി വിവര കണക്ക് ബുക്ക്” എന്നാൽ ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ നിഷ്കർഷിക്കുന്ന പ്രകാരം ഓരോ ആനയ്ക്കും വേണ്ടി ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി ആനയുടെ ഉടമ കൈവശം വയ്ക്കേണ്ട രജിസ്റ്റർ എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

(ജി) “പാപ്പാൻ” എന്നാൽ നാട്ടാനയെ കൈകാര്യം ചെയ്യുകയും പരിപാലിക്കുകയും നിയന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന് നിയോഗിക്കപ്പെട്ട പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച ഒരു വ്യക്തി എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

(എച്ച്) “ഉടമ” എന്നാൽ ആക്റ്റിലേയും അതിൻ കീഴിൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങളിലെയും വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ആനയുടെ ഉടമസ്ഥനായിരിക്കുന്ന വ്യക്തി എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

(ഐ) “ഉടമസ്ഥതാ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്” എന്നാൽ ആക്റ്റിലേയും അതിൻ കീഴിൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങളിലെയും വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം നൽകുന്ന ഉടമസ്ഥതാ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

(ജെ) “മൃഗഡോക്ടർ” എന്നാൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു മൃഗഡോക്ടർ അല്ലെങ്കിൽ പരിചയസമ്പന്നനായ ഒരു ആയുർവേദ ആന വിദഗ്ധൻ എന്നർത്ഥമാകുന്നു.

(2) ഈ ചട്ടങ്ങളിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതും, നിർവ്വചിച്ചിട്ടില്ലാത്തതും എന്നാൽ ആക്റ്റിൽ നിർവ്വചിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ വാക്കുകൾക്കും പദപ്രയോഗങ്ങൾക്കും ആക്റ്റിൽ അവയ്ക്ക് യഥാക്രമം നൽകിയിട്ടുള്ള അർത്ഥം ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

3. ആനകളെ പാർപ്പിക്കൽ—(1) ആനകളെ അവയുടെ വിശ്രമവേളകളിൽ പാർപ്പിക്കുന്നതിനായി വൃത്തിയുള്ളതും ആരോഗ്യപരവുമായ ചുറ്റുപാടിൽ ആവശ്യത്തിനു തണലോടുകൂടിയ ഒരു കൊട്ടിൽ ഉടമ നൽകേണ്ടതാണ്.

(2) ഓരോ ആനയ്ക്കും താഴെ പറയുന്ന പ്രകാരമുള്ള ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ തറ വിസ്താരം ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ് :

- (1) മുലകുടി മാറിയ ആനക്കുട്ടി
ഉയരം 1.50 മീറ്ററിൽ താഴെ) .. 5 മീറ്റർ × 2.5 മീറ്റർ
- (2) പ്രായപൂർത്തിയായ ആന
ഉയരം 1.50 മീറ്റർ മുതൽ
2.25 മീറ്റർ വരെ) .. 7 മീറ്റർ × 3.5 മീറ്റർ
- (3) പ്രായപൂർത്തിയായ ആനയ്ക്കും
(2.25 മീറ്ററിൽ കൂടുതൽ ഉയരം)
മുലകുടി മാറാത്ത കുട്ടിയോടുകൂടിയ
പിടിയാനയ്ക്കും .. 9 മീറ്റർ × 6 മീറ്റർ

(3) മേൽക്കുറയോടുകൂടിയ ഷെഡ്ഡുകൾ ആണെങ്കിൽ അതിന്റെ ഉയരം 5.5 മീറ്ററിൽ കുറയരുത്.

(4) മടക്കുകളുള്ള ഇരുമ്പ് ഷീറ്റോ മറ്റ് ഉടയാത്ത വസ്തുക്കളോ ആനക്കൊട്ടിലിന്റെ മേൽക്കൂരകൾ നിർമ്മിക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ ചണത്തുണി, പൂല്ല്, പനയോല മുതലായവകൊണ്ട് ശീതീകരണം നടത്തിയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

4. ആനയുടെ സംരക്ഷണവും ശുശ്രൂഷയും—(1) ഓരോ ആനയുടെയും സംരക്ഷണത്തിന് അതിന്റെ ഉടമ, ആന പരിപാലനത്തിൽ കുറഞ്ഞത് മൂന്ന് വർഷമെങ്കിലും പരിചയമുള്ള ഒരു പാപ്പാനെ നിയമിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) വനം വകുപ്പ് ആവശ്യപ്പെടുമ്പോഴൊക്കെ, എല്ലാ പാപ്പാനാരും ആന സംരക്ഷണത്തിനുള്ള പരിശീലന പരിപാടികളിൽ പങ്കെടുക്കേണ്ടതും, ഉചിതമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ നടത്തിയ ശേഷം മേൽപ്പറഞ്ഞ പരിശീലന പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുക്കാൻ പാപ്പാനാർക്ക് സൗകര്യം ചെയ്തുകൊടുക്കേണ്ടതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം ഉടമയുടേതായിരിക്കുന്നതുമാണ്.

(3) ഓരോ പാപ്പാനെയും സഹായിക്കാൻ ഒരു കാവടിയെ ഉടമ നിയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) എല്ലാ ദിവസവും ആനയ്ക്കു സമ്പൂർണ്ണ സ്മാനം ലഭിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് പാപ്പാൻ ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്.

(5) ആനയ്ക്ക് അസുഖമോ, ക്ഷതമോ, അമിത സമ്മർദ്ദമുള്ള ക്ഷീണമോ, ഗർഭമോ ഉണ്ടെന്ന് കണ്ടാൽ ആ അവസ്ഥ പാപ്പാൻ ഉടമയെ അറിയിക്കേണ്ടതും സത്വര ചികിത്സ നൽകുന്നതിനായി അദ്ദേഹം മൃഗ ഡോക്ടറുമായി കൂടിയാലോചിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(6) വിരശല്യം ഉൾപ്പെടെയുള്ള പതിവു പരിശോധന കൃത്യമായി നടത്തേണ്ടതും പ്രതിരോധ കുത്തിവയ്പ്പ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രതിരോധ മരുന്നുകൾ മൃഗഡോക്ടർ നിർണ്ണയിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഇടവേളകളിൽ നൽകേണ്ടതാണ്.

(7) ആനയെ പരിപാലിക്കാൻ ചുമതലയുള്ള പാപ്പാൻ ആനയ്ക്ക് പകരാൻ സാദ്ധ്യതയുള്ള അസുഖം ഒന്നുമില്ലെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ വർഷത്തിൽ ഒരിക്കൽ എങ്കിലും വൈദ്യപരിശോധന നടത്തുന്നതിനുള്ള ക്രമീകരണം ഉടമ ചെയ്യേണ്ടാണ്.

(8) ആന്റാക്സ്, കുളമ്പുരോഗം, ഹെമറോജിക് സെപ്റ്റിസ്സീമിയ, സറ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും പകർച്ചവ്യാധികൾ ബാധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആ വിവരം 24 മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ ഉടമ, ചീഫ് വൈൽഡ്ലൈഫ് വാർഡനെയോ അടുത്തുള്ള വനം വകുപ്പ് ഓഫീസിലോ അറിയിക്കേണ്ടതും അനന്തര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് അധികാരികളുടെ നിർദ്ദേശം അനുവർത്തിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(9) ആനയ്ക്കുള്ള വക്രീകരണം, വന്ധ്യംകരണം, വാസക്ടമി, ട്യൂബക്ടമി അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് ജനസംഖ്യ നിയന്ത്രണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ എന്നിവ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ഉടമ ചീഫ് വൈൽഡ്ലൈഫ് വാർഡന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം അധികാരപ്പെടുത്തിയ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെയോ മുൻകൂർ അനുമതി നേടേണ്ടതും കാര്യശേഷിയുള്ള ഒരു മൃഗഡോക്ടറുടെ സഹായം ഈ മാർഗ്ഗങ്ങൾക്കായി ഉറപ്പാക്കേണ്ടതുമാണ്.

(10) മദപ്പാടിന്റെ ലക്ഷണങ്ങൾ കാണിക്കുന്ന ആനയെ ഒരു മൃഗഡോക്ടറെ കൊണ്ട് പരിശോധിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(11) മദം ശമിപ്പിക്കുന്നതിനായി, ഒരു മൃഗഡോക്ടർ എഴുതി നൽകുന്ന കുറിപ്പി പ്രകാരമല്ലാതെ യാതൊരു മരുന്നുകളോ, ലഹരി പദാർത്ഥങ്ങളോ നൽകുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(12) ആനയ്ക്ക് മദപ്പാടുള്ള പക്ഷം അതിനെ വേണ്ടവിധം സുരക്ഷിതമായി തളച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ജനത്തിന് ആപത്തുണ്ടാവില്ലെന്നും ഉടമ ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്.

(13) കൂർത്ത മൂനകൾ, മുർച്ചയേറിയ വശങ്ങൾ എന്നിവയുള്ള കാൽവിലങ്ങുകളോ/ തുടലോ, നൈലോൺ വടമോ കയറുകളോ ഉപയോഗിച്ച് ആനയെ തളയ്ക്കാൻ ഒരു ഉടമയും അനുവദിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(14) ചങ്ങലകൾ, കുച്ചുവിലങ്ങുകൾ എന്നിവയുടെ ഭാരം ആനയുടെ പ്രായം, ആരോഗ്യം എന്നിവയ്ക്ക് സാമ്പാതികമായിരിക്കണം.

(15) ആനയുടെ പിൻഭാഗമോ പെട്ടെന്ന് വേദനിക്കുന്നതായ മറ്റ് അവയവങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്ക് വേദനയോ മുറിവോ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുവാൻ ഒരു ഉടമയും അനുവദിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(16) ക്ഷോഭമുള്ള ആനയെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് മയക്കുമരുന്നുകൾ ആവശ്യമുള്ളപക്ഷം, ഒരു മൃഗഡോക്ടർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രകാരം മാത്രം ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

(17) മെഡിക്കൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുമ്പോൾ, കൃത്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി ആനയുടെ ഉടമസ്ഥതാ സാക്ഷ്യപത്രം (വനം വകുപ്പിൽ നിന്നും ലഭിച്ചതാണെങ്കിൽ), മൈക്രോചിപ്പ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, ഇൻഷുറൻസ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, ആനയുടെ യഥാർത്ഥ “എലിഫന്റ് ഡേറ്റാ ബുക്ക്” എന്നീ യഥാർത്ഥ രേഖകൾ മൃഗഡോക്ടർ പരിശോധിക്കേണ്ടതാണ്. ആനയുടെ ആരോഗ്യ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് അനുബന്ധം I-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്ന നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള രീതിയിൽ തയ്യാറാക്കി മൃഗഡോക്ടർ നൽകേണ്ടതാണ്.

(18) ഒരു സ്ഥലത്തുനിന്നും മറ്റൊരു സ്ഥലത്തേക്ക് നാട്ടാനയെ കൊണ്ടു പോകുന്നതിന് മുമ്പായി മൃഗഡോക്ടർ ആനയെ പരിശോധിക്കേണ്ടതും അനുബന്ധം II-ൽ നൽകിയിട്ടുള്ള മാതൃകയിൽ ഫിറ്റ്നസ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകേണ്ടതുമാണ്.

5. ആനക്കൊമ്പ് മുറിക്കൽ—(1) കൊമ്പനാനയുടെ ഉടമ ആനക്കൊമ്പ് മുറിക്കുന്നതിനും രൂപഭേദം വരുത്തുന്നതിനും ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ഇതിലേക്കായി അധികാരപ്പെടുത്തിയ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെയോ അനുവാദത്തിനായി ആയത് ചെയ്യുന്ന സ്ഥലവും ശസ്ത്രക്രിയ ചെയ്യുന്ന അധികാരപ്പെട്ട വ്യക്തിയുടെ പേരും സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള രജിസ്റ്റേർഡ് കത്ത് മുഖേന കുറഞ്ഞത് ഒരു മാസം മുമ്പ് എങ്കിലും അപേക്ഷ നൽകേണ്ടതാണ്.

(2) ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രകാരം ഫോറസ്റ്റ് റേഞ്ച് ഓഫീസുരുടെയോ അല്ലെങ്കിൽ അസിസ്റ്റന്റ് ഫോറസ്റ്റ് വെറ്ററിനറി ഓഫീസുരുടെയോ പദവിയിൽ താഴെയല്ലാത്ത ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ ശസ്ത്രക്രിയ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അനുവാദം മൂന്നാഴ്ചക്കുള്ളിൽ ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡൻ നൽകേണ്ടതാണ്.

(3) കൊമ്പുമുറിക്കാൻ/രുപപ്പെടുത്താൻ മേൽനോട്ടം വഹിച്ച ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, മുറിച്ച കൊമ്പുകളുടെ നീളം, ചുറ്റളവ്, ഭാരം എന്നീ വിശദാംശങ്ങൾ ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡനെ അറിയിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡൻ, വിശദാംശങ്ങൾ സഹിതം എഴുതി തയ്യാറാക്കിയ അപേക്ഷയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമായി മുറിച്ച കൊമ്പു സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഉടമയ്ക്കു നൽകേണ്ടതാണ്.

(5) അനുമതി നൽകാൻ കഴിയാത്ത പക്ഷം അപേക്ഷ നിരസിക്കാനുണ്ടായ കാരണം ഉടമയെ രേഖാമൂലം അറിയിക്കേണ്ടതാണ്.

6. ആനകൾക്ക് തീറ്റകൊടുക്കൽ—(1) ഉടമ അല്ലെങ്കിൽ ഉടമ്പടി പ്രകാരം ആനയെ പരിപാലിക്കുന്ന ആളോ അല്ലെങ്കിൽ സ്വന്തം ആവശ്യത്തിനായി ആനയെ എടുത്തിരിക്കുന്ന ആളോ ഓരോ ആനയ്ക്കും യഥാസമയം വൈവിധ്യമാർന്ന സമീകൃത ആഹാരം ആവശ്യമുള്ള അളവിൽ നൽകുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്. മൃഗഡോക്ടർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രകാരം പച്ചിലത്തീറ്റ റേഷൻ ആയി നൽകുകയും വേണം.

(2) ആനയ്ക്കുള്ള ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ഭക്ഷണം താഴെപറയും പ്രകാരമായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

ആനയുടെ ഉയരം

പച്ചിലത്തീറ്റ

1.50 മീറ്ററിൽ താഴെ (മൂലകൂടി മാറിയ ആനക്കൂട്ടി)	100 കി. ഗ്രാമിൽ കുറയാതെ
1.50 മീറ്റർ മുതൽ 1.8 മീറ്റർ വരെ	150 കി. ഗ്രാമിൽ കുറയാതെ
1.81 മീറ്റർ മുതൽ 2.25 മീറ്റർ വരെ	200 കി. ഗ്രാമിൽ കുറയാതെ
2.25 മീറ്ററിന് മുകളിൽ	250 കി. ഗ്രാമിൽ കുറയാതെ (അല്ലെങ്കിൽ ശരീരഭാരത്തിന്റെ 5%)

(3) ചുട്ട് കാലാവസ്ഥയിൽ വേണ്ടത്ര അളവിൽ നീരുള്ള ഭക്ഷണം ആനയ്ക്ക് നൽകുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടതാണ്.

(4) ആനയുടെ ഉടമയോ അല്ലെങ്കിൽ കരാറുകാരനോ അല്ലെങ്കിൽ വാടകയ്ക്ക് എടുത്തിട്ടുള്ളയാളോ ആനയ്ക്ക് പാനയോഗ്യമായ കുടിവെള്ളം വിശേഷിച്ച് പുഴയിലോ അല്ലെങ്കിൽ ഒഴുക്കുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും സ്രോതസ്സിൽ നിന്നോ നൽകേണ്ടതാണ്.

7. ജോലി വ്യവസ്ഥകൾ.—(1) യന്ത്രസാമഗ്രികൾ, സവാരിക്കാർ, വസ്തുക്കൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ ആനയ്ക്ക് വഹിക്കാവുന്ന ഭാരത്തിന്റെ തോത് താഴെ പറയും പ്രകാരമാണ്.

ആനയുടെ ഉയരം	ഭാരം
1.50 മീറ്ററിൽ താഴെ	ഭാരം വഹിക്കാൻ ഉപയോഗിക്കരുത്
1.50 മീറ്റർ മുതൽ 1.8 മീറ്റർ വരെ	150 കി. ഗ്രാമിൽ കൂടുതൽ (തീറ്റയും പരിശീലകനെയും മാത്രം വഹിക്കാൻ)
1.81 മീറ്റർ മുതൽ 2.25 മീറ്റർ വരെ	200 കി. ഗ്രാമിൽ കൂടുതൽ
2.26 മീറ്റർ മുതൽ 2.55 മീറ്റർ വരെ	300 കി. ഗ്രാമിൽ കൂടുതൽ
2.55 മീറ്ററിൽ കൂടുതൽ	400 കി. ഗ്രാമിൽ കൂടുതൽ

(2) മലമ്പ്രദേശങ്ങളിലും മറ്റ് പ്രയാസമേറിയ പ്രദേശങ്ങളിലും ഭാരത്തിന്റെ തോത് 50 % കുറയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

(3) 2.10 മീറ്ററിൽ കുറഞ്ഞ ഉയരമുള്ള ആനകളെ തടിപിടിക്കുന്ന ജോലികളിൽ ഉപയോഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(4) 2.10 മീറ്ററിനും 2.25 മീറ്ററിനും ഇടയിൽ ഉയരമുള്ള ആനകളെ 750 കിലോഗ്രാമിൽ കൂടുതൽ ഭാരമുള്ള തടിവലിക്കുന്നതിന് ഉപയോഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(5) 2.25 മീറ്ററിൽ കൂടുതൽ ഉയരമുള്ള ഒരു ആനയേയും 1000 കിലോഗ്രാമിൽ കൂടുതൽ ഭാരമുള്ള തടിവലിക്കുന്നതിന് ഉപയോഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(6) ആനയുടെ നട്ടെല്ലും നെഞ്ചും കുറിയതായ ആയാസത്തിനും പരിക്കുകൾക്കുമിടയാക്കുന്ന തരത്തിൽ തെറ്റായ രീതിയിൽ രൂപകൽപ്പന ചെയ്ത തടിവലിക്കുന്നതിനുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുക, കൊമ്പുകളും താടിയും സ്ഥിരമായി തടി വലിക്കുന്നതിനായി ഉപയോഗിക്കുക, കൃത്തനെയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലോ പാറപ്രദേശങ്ങളിലോ തടി വലിക്കുക തുടങ്ങിയവ ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(7) മറ്റുപാടുള്ള ആനയെ യാതൊരുവിധ ജോലിയും ചെയ്യിപ്പിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(8) 12 മാസമോ അതിൽ അധികമോ ഗർഭിണിയായിട്ടുള്ള ആനയെയോ ആറുമാസത്തിൽ താഴെ പ്രായമായ മുലകുടി മാറാത്ത കുട്ടിയുള്ള പിടിയാനയെയോ 1.5 മീറ്ററിൽ കുറഞ്ഞ ഉയരമുള്ള ആനയെയോ ഒരു ജോലിയിലും ഉടമ ഏർപ്പെടുത്തുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(9) ചീഫ് വൈൽഡ്ലൈഫ് വാർഡൻ നിർണ്ണയിക്കുന്ന രീതിയിൽ നാട്ടാന സ്ഥിതിവിവര ബുക്ക് ആന ഉടമകൾ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

8. ഉടമസ്ഥരുടെ കടമകളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും.—(1) ആനയ്ക്ക് എന്തെങ്കിലും പകർച്ച വ്യാധി പിടിപെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഉടമ ആ വിവരം ഉടൻതന്നെ ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡനെ അറിയിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) മദമിളകിയ ആനയുടെ ആക്രമണംമൂലം ജീവനും സ്വത്തിനും ഉണ്ടാകുന്ന ഭീഷണി മതിയായ ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷയ്ക്ക് കീഴിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണ്. ആനയ്ക്ക് തേഡ് പാർട്ടി ഇൻഷുറൻസും നൽകേണ്ടതാണ്.

(3) കൊമ്പു മുറിക്കണമെന്ന് മൃഗഡോക്ടർ നിർദ്ദേശിച്ചാൽ ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡന്റെ അനുമതിയോടെ ആ കൃത്യം നടത്താൻ ഉടമകൾ സജ്ജീകരണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(4) മനുഷ്യന് ജീവഹാനി ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതൊരു മദമിളകിയ ആനയെയും ഉത്സവപരിപാടിയിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിൽ നിന്ന് തുടർച്ചയായി 15 ദിവസത്തേക്ക് നിരോധിക്കേണ്ടതാണ്. ഫോറസ്റ്റ് വെറ്റിനറി ഓഫീസറും ബന്ധപ്പെട്ട ജില്ലയിലെ രണ്ട് ഗവൺമെന്റ് വെറ്റിനറി ഓഫീസർമാരോ അല്ലെങ്കിൽ ഫോറസ്റ്റ് വെറ്റിനറി ഓഫീസറും ഏതെങ്കിലും രണ്ട് വെറ്റിനറി ഡോക്ടർമാരോ അടങ്ങുന്ന വെറ്റിനറി ഡോക്ടർമാരുടെ ഒരു മൂന്നംഗ സംഘം ആനയെ പരിശോധിച്ചു, അത് ശാരീരികമായും മാനസികമായും നല്ല അവസ്ഥയിലാണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തിയതിനുശേഷം മാത്രമേ വീണ്ടും അമ്പലങ്ങളിലെ ഉത്സവങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കാൻ ആനയെ അനുവദിക്കാൻ പാടുള്ളൂ.

(5) ഉത്സവാഘോഷ സമയങ്ങളിൽ ആനയുടെ വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്ന ഡാറ്റാ ബുക്ക്, ഇൻഷുറൻസ് സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെയും മൈക്രോചിപ്പ് സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെയും ഉടമസ്ഥാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെയും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ പകർപ്പുകൾ എന്നിവ പാപ്പൻ കൈവശം കരുതുന്നുണ്ടെന്ന് ഉടമ ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടതാണ്.

(6) ഒരു ആന ചരിഞ്ഞാൽ 24 മണിക്കൂറിനകം ഉടമ ചീഫ് വൈൽഡ് വാർഡനെ അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥനെ അറിയിക്കേണ്ടതും കൊമ്പുകൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ ആ വിവരം ഉടമസ്ഥാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭിക്കുന്നതിനായി ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡൻ സമക്ഷം ഒരാഴ്ചക്കുള്ളിൽ വെളിപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്.

(7) ഒരു മൃഗഡോക്ടറാൽ, ചരിഞ്ഞ ആനയുടെ പോസ്റ്റ്‌മോർട്ടം ഉടമ നടത്തേണ്ടതും പതിനഞ്ചു ദിവസത്തിനകം ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡനോ അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം അധികാരപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള വ്യക്തിക്കോ റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(8) സഞ്ചാര രജിസ്റ്റർ, രോഗത്തിന്റെയും കുത്തിവയ്പ്പിന്റെയും രജിസ്റ്റർ, ചികിത്സാ രജിസ്റ്റർ, ആഹാര രജിസ്റ്റർ, ജോലി സംബന്ധമായ രജിസ്റ്റർ എന്നിവ ആന ഉടമ ആനുകാലികമാക്കി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതും ആവശ്യപ്പെടുമ്പോഴൊക്കെ പരിശോധനയ്ക്കായി ലഭ്യമാക്കേണ്ടതുമാണ്.

(9) ആനയുടെ പേര് അതിന്റെ കഴുത്തിൽ തൂക്കിയിട്ടിരിക്കുന്ന ചങ്ങലയിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(10) ഉത്സവാഘോഷ വേളയിൽ ഒന്നാം പാപ്പാൻ ആനക്കു മുന്നിൽ സന്നിഹിതരായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(11) മദ്യപിച്ചു ലക്കുകെട്ട അവസ്ഥയിലായ ഒരു പാപ്പാനെ ആനയെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് അനുവദിക്കാവുന്നതല്ല.

(12) ആനയ്ക്ക് മദിച്ചുകുന്നപക്ഷം ജീവന് ഉണ്ടാകാവുന്ന ഭീഷണിയെ മുൻനിർത്തി പാപ്പാനും കാവടിക്കും കുറഞ്ഞത് 5 ലക്ഷം രൂപ (അഞ്ചുലക്ഷം രൂപ മാത്രം) വീതം ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ ഉറപ്പാക്കിയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(13) ഓരോ നാട്ടാനയ്ക്കും ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡൻ നിശ്ചയിക്കുന്ന പ്രകാരമുള്ള ആനയുടെ സ്ഥിതിവിവര ബുക്ക് എല്ലാ ഉടമയും കാത്തുസൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

9. ആനയെ വാഹനത്തിൽ കൊണ്ടുപോകുന്നതിനുള്ള നിബന്ധനകൾ—(1) കേരളത്തിൽ നിന്ന് മറ്റേതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിലേക്ക് ആനയെ കൊണ്ടുപോകുന്നതിന് അനുമതിക്കായി, യഥാർഥത്തിൽ കൊണ്ടുപോകുന്നതിന് പതിനഞ്ച് ദിവസം മുമ്പ്, ആക്റ്റിലെ 48(എ) വകുപ്പ് (1)-ാം ഉപവകുപ്പിൻകീഴിൽ അധികാരപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥൻ മുമ്പാകെ ആനയുടെ ഉടമയോ അല്ലെങ്കിൽ അയാൾ അധികാരപ്പെടുത്തിയ ഏജന്റോ അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) വാഹനത്തിൽ കൊണ്ടുപോകുന്നതിനുള്ള അനുമതിക്കായി, ഏതു സംസ്ഥാനത്തേക്കെന്നോ ആനയെ കൊണ്ടുപോകുന്നത് ആ സംസ്ഥാനത്തെ ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡന്റെ നോ ബ്ലജക്ഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഹാജരാക്കേണ്ടതാണ്.

(3) ആനയെ കൊണ്ടുപോകുന്നതിനായി ആക്റ്റിന്റെ 48എ വകുപ്പിൻകീഴിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരിക്കുന്ന പ്രകാരം ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡനിൽ നിന്നോ ഇതിനായി സർക്കാർ അധികാരപ്പെടുത്തുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും ഉദ്യോഗസ്ഥനിൽ നിന്നോ ആവശ്യമുള്ള അനുമതി വാങ്ങിയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) ആന, അതതു സംഗതിപോലെ, റോഡിലൂടെയോ അല്ലെങ്കിൽ റെയിൽ മാർഗ്ഗമോ സഞ്ചരിക്കുന്നതിന് യോഗ്യമാണെന്നും പകർച്ചവ്യാധിയുടെയോ അല്ലെങ്കിൽ സാംക്രമിക രോഗത്തിന്റെയോ ലക്ഷണങ്ങൾ കാണിക്കുന്നില്ലെന്നുമുള്ള സാധുതയുള്ള ഒരു ഫിറ്റ്നസ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് അനുബന്ധം II-ൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ള ഫാറത്തിൽ ഒരു വെറ്ററിനറി ഡോക്ടറിൽ നിന്നും വാങ്ങേണ്ടതാണ്.

(5) (4)-ാം ഉപചട്ടത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ അഭാവത്തിൽ, ആനയെ കടത്തുന്നതിനുള്ള കൺസെൻസെന്റ് സ്വീകരിക്കുന്നതു കടത്തുന്നയാൾ നിരസിക്കേണ്ടതാണ്.

(6) വാഹനത്തിൽ കയറ്റും മുമ്പ് ആനയ്ക്ക് ശരിയായ വിധം ആഹാരവും വെള്ളവും നൽകേണ്ടതാണ്.

(7) യാത്രാമദ്ധ്യേ ആഹാരത്തിനും വെള്ളത്തിനുമുള്ള ആവശ്യമായ സജ്ജീകരണങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്.

(8) ഒരു ആനയേയും ഒറ്റയടിക്ക് മൂന്ന് മണിക്കൂറിൽ കൂടുതൽ നടത്തുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(9) രാത്രികാലങ്ങളിൽ കാൽനടയായി ആനയെ കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ ആനയുടെ മുമ്പിലും പിൻപിലും വ്യക്തമായി തെളിഞ്ഞുകാണാവുന്ന രണ്ട് വലിയ റിഫ്ളക്ടറുകൾ വയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

(10) ഒരു ആനയേയും ദിവസം 30 കിലോമീറ്ററിൽ കൂടുതൽ നടത്തുവാൻ പാടില്ലാത്തതും 50 കിലോമീറ്ററിൽ കൂടുതലുള്ള ഏതൊരു യാത്രയും ഒരു വാഹനത്തിൽ ആയിരിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(11) ഒരു ആനയേയും ഒരു വാഹനത്തിൽ ഒറ്റയടിക്ക് ആറ് മണിക്കൂറിൽ കൂടുതൽ സമയം കൊണ്ടുപോകുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. കുറഞ്ഞത് ആറു മണിക്കൂറെങ്കിലും വേണ്ടത്ര ആഹാരവും വിശ്രമവും കഴിഞ്ഞേ യാത്ര തുടരൂവാൻ പാടുള്ളൂ.

(12) മുലകുടി മാറിയാ (1.50 മീറ്ററിൽ താഴെ ഉയരമുള്ള) ഒഴികെ ആനകളെ കൊണ്ടുപോകാൻ 12 അടിയിൽ കുറഞ്ഞ നീളമുള്ള ട്രക്കുകൾ ഉപയോഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(13) മുലകുടി മാറിയാ (1.50 മീറ്ററിൽ താഴെ ഉയരമുള്ള) രണ്ട് ആനക്കൂട്ടികളിൽ കൂടുതലോ, മുലകുടി നിലയ്ക്കാത്ത കുട്ടിയോടൊപ്പമുള്ള ഒരു ആനയേയോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു മുതിർന്ന ആനയോ പകുതി വളർച്ചയായ ആനയിൽ (1.50 മീറ്ററിൽ കൂടുതൽ ഉയരമുള്ള) കൂടുതൽ ഒരു ട്രക്കിൽ കൊണ്ടുപോകാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(14) പ്രസവത്തിനോടടുത്ത ഗർഭാവസ്ഥയിലുള്ള പിടിയാനകളെ ആരോഗ്യ പരിപാലനത്തിനല്ലാതെ ട്രക്കുകളിൽ കൊണ്ടുപോകാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(15) റെയിൽ മാർഗ്ഗം ആനകളെ കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ, ബ്രോഡ്ഗേജിലാണെങ്കിൽ ഒരു സാധാരണ ഗുഡ്സ് വാഗണിൽ മൂന്ന് പ്രായപൂർത്തിയായ ആനകളേക്കാൾ കൂടുതലോ അല്ലെങ്കിൽ ആറ് ആനക്കൂട്ടികളിൽ കൂടുതലോ, മീറ്റർ ഗേജിലാണെങ്കിൽ രണ്ട് പ്രായപൂർത്തിയായ ആനകളിൽ കൂടുതലോ അല്ലെങ്കിൽ മൂന്ന് കൂട്ടികളിൽ കൂടുതലോ, നാരോഗേജിലാണെങ്കിൽ ഒരു മുതിർന്ന ആനയോ അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടു കൂട്ടികളേക്കാൾ കൂടുതലോ കൊണ്ടുപോകാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(16) ട്രക്കിലോ അല്ലെങ്കിൽ ട്രെയിനിലോ ആനകളെ കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ കൂടുക്കം, പെട്ടെനുള്ള നിർമ്മാലുകൾ എന്നിവ ഒഴിവാക്കാനും ഒരേ നിലയ്ക്കുള്ള വേഗത പാലിക്കാനും, ആഘാതം, ഇടി എന്നിവ കഴിവതും കുറയ്ക്കുന്നതിനും ശ്രദ്ധ പാലിക്കേണ്ടതാണ്.

(17) ആനയെ കൊണ്ടുപോകുന്ന ട്രക്ക് അല്ലെങ്കിൽ വാഗണിൽ രണ്ട് പാപ്പാൻമാരെങ്കിലും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(18) ആനകളെ കൊണ്ടുപോകുന്നതിന് വശങ്ങൾ ഉള്ള ട്രക്കുകൾ ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

(19) പൊതു റോഡിലൂടെ ആനയെ കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ, റോഡിന് കുറുകെയുള്ള വൈദ്യുത കമ്പികൾ, കേബിൾ വയറുകൾ എന്നിവയിൽ നിന്നുമുള്ള അപകടങ്ങൾ ഒഴിവാക്കാൻ ഒരു തടി കൊണ്ടുള്ള കഴ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

(20) ആന, വണ്ടിയിൽ യാത്രയിലായിരിക്കുമ്പോൾ, അതിനെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും സുരക്ഷിതമായി സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും അനുയോജ്യമായ പെരുമാറ്റ മര്യാദകൾ പാലിക്കേണ്ടതാണ്.

(21) രാത്രിയിൽ ആനയെ കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ, ആനയുടെ മുന്നിലും പുറകിലും വ്യക്തമായി കാണാവുന്നവിധം ചുവന്ന നിറത്തിലുള്ള റിഫ്ളക്ടറുകൾ വയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

(22) രാത്രിയിൽ ആനയെ വാഹനത്തിൽ കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ, ആനയെ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും വാഹനത്തിൽ ആനയുണ്ടെന്ന് എതിർ ദിശയിൽ വരുന്ന വാഹനങ്ങളുടെ ഡ്രൈവർമാരെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നതിനും വാഹനത്തിൽ വേണ്ടത്ര ലൈറ്റുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(23) സംസ്ഥാനത്തര യാത്രാ അനുമതി നിശ്ചിത കാലയളവിലേക്കും നിശ്ചിത സ്ഥലത്തേക്കും നൽകേണ്ടതാണ്. നിശ്ചയിച്ച സമയത്തിനുള്ളിൽ ആനയെ ഉടമ തിരികെ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണ്.

(24) ആനയെ വഹിക്കുന്ന വാഹനത്തിൽ ആനയ്ക്കായി ഉടൻ കൊടുക്കുവാൻ തയ്യാറാക്കിയ വിധമുള്ള ആവശ്യമുള്ളത്ര അളവിലുള്ള ആഹാരം കരുതിയിരിക്കേണ്ടതാണ്. ചെറിയ അളവിൽ കൂടെ കൂടെ ആഹാരം കൊടുക്കുന്നതാണ് ഉചിതം.

(25) ആനയെ കൊണ്ടുപോകുന്ന ട്രക്കുകൾക്ക് കുറഞ്ഞത് 420 സെന്റിമീറ്റർ നീളമുണ്ടായിരിക്കേണ്ടതും ടയറുകൾ 900-20 സൈസിലുള്ളവ ആയിരിക്കേണ്ടതുമാണ്. ഓരോ വാഹനത്തിനും അതിന്റെ വീതിക്ക് അനുസൃതമായി ചവിട്ടുപടി ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതും ഓരോ ചവിട്ടുപടിക്കും കുറഞ്ഞത് 100 സെന്റിമീറ്റർ എങ്കിലും വീതി ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതുമാണ്. ആനയുടെ പകുതി ഉയരമെങ്കിലും മറയ്ക്കുന്ന വിധത്തിൽ ഇരുമ്പ് പൈപ്പുകളോ മരക്കഷകളോ കൊണ്ട് വാഹനം ബലപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. വാഹനത്തിന്റെ നാലു വശങ്ങളിലും, ആനയ്ക്ക് സംരക്ഷണം നൽകും വിധവും മുന്നിലെ ബാറിൽ തൂമ്പിക്കൈ കൊണ്ട് പിടിച്ച് നിൽക്കാൻ കഴിയും വിധവും വാഹനത്തിന്റെ നാലു വശങ്ങളിലും തിരശ്ചീനമായി പൈപ്പുകളോ/കഴകളോ വെച്ചുകെട്ടേണ്ടതാണ്. വണ്ടിയുടെ ക്യാബിനിൽ നിന്നും 60 സെന്റിമീറ്റർ അകലത്തിലുമായിരിക്കണം ആനയെ നിർത്തേണ്ടത്. മോട്ടോർ വാഹനവകുപ്പിലെ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ നിന്നും വാഹനത്തിനു ലഭിച്ച ഫിറ്റ്നസ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കൂടി, ആക്റ്റിന്റെ 48 എ വകുപ്പ് (1)-ാം ഉപവകുപ്പിൻകീഴിൽ അധികാരപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥനുമുന്ദാകെ ആനയെ കൊണ്ടുപോകുന്നതിനായി വാഹനം ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള പെർമിറ്റ് ലഭിക്കുന്നതിനായി ഹാജരാക്കേണ്ടതാണ്.

(26) അത്യാഹിതമുണ്ടായാൽ ബന്ധപ്പെട്ട വ്യക്തികളെ അറിയിക്കുന്നതിനായി ടെലിഫോൺ നമ്പർ വാഹനത്തിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(27) ഓരോ യാത്രയുടേയും അവസാനം ആനയ്ക്കും പാപ്പാൻമാർക്കും ആവശ്യത്തിന് വിശ്രമം നൽകേണ്ടതാണ്.

10. ജില്ലാ കമ്മിറ്റിയുടെ രൂപീകരണം.—(1) നാട്ടനകൾക്ക് നേരെയുള്ള ക്രൂരതകളെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് ജില്ലാ കളക്ടർ ഒരു ജില്ലാ കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്. കമ്മിറ്റിയിൽ താഴെ പറയുന്ന അംഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

- 1. ജില്ലാ കളക്ടർ - ചെയർമാൻ
- 2. ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ - കൺവീനർ
- 3. സൂപ്രണ്ട് ഓഫ് പോലീസ്/പോലീസ് കമ്മീഷണർ - അംഗം
- 4. ജില്ലാ വെറ്ററിനറി ഓഫീസർ - അംഗം
- 5. ഫയർ ഫോഴ്സിന്റെ പ്രതിനിധി - അംഗം
- 6. ജില്ലാ കളക്ടർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന ആന ഉടമകളുടെ സംഘടനയുടെ പ്രതിനിധി - അംഗം
- 7. നാട്ടനകളെ പരിപാലിക്കുകയും നിയന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന തൊഴിലാളികളിൽ നിന്നും ജില്ലാ കളക്ടർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന രണ്ട് പ്രതിനിധികൾ - അംഗങ്ങൾ
- 8. മൃഗങ്ങൾക്കെതിരെയുള്ള ക്രൂരത തടയുന്നതിനുള്ള സൊസൈറ്റിയിലെ (എസ്.പി.സി.എ) ഒരു അംഗം - അംഗം
- 9. ജില്ലാ കളക്ടർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന കേരള ഉൽസവ സംഘാടക സമിതിയുടെ പ്രതിനിധി - അംഗം

(2) ജില്ലാ കമ്മിറ്റി ഉൽസവകാലത്തിനു മുൻപായി, കഴിവതും ഒക്ടോബർ മാസത്തിൽ, ഒത്തുചേരുകയും ആനകളുടെ ക്ഷേമത്തിനും പൊതുജന സുരക്ഷയ്ക്കും ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(3) നിലവിലുള്ള പരമ്പരാഗത ഉത്സവങ്ങളിൽ ആനകളുടെ എണ്ണം കൂട്ടുന്നതിനുള്ള പ്രവണത വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതും പുതിയ ഉത്സവങ്ങളിൽ ആനകളെ അവതരിപ്പിക്കുന്നതും നിരുത്സാഹപ്പെടുത്താനുള്ള നടപടികൾ ജില്ലാ കമ്മിറ്റി എടുക്കേണ്ടതാണ്.

(4) ഉത്സവങ്ങളുടെ സുഗമമായ നടത്തിപ്പിന് വേണ്ടി രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്സവ കമ്മിറ്റിയോ അല്ലെങ്കിൽ ആനകളെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന അത്തരം പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന വ്യക്തികളോ താഴെ പറയുന്നവ പാലിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്താൻ ആവശ്യമായ നടപടികൾ ജില്ലാ കമ്മിറ്റി എടുക്കേണ്ടതാണ്:

(i) എഴുന്നള്ളിപ്പുകളിലും ഘോഷയാത്രകളിലും പങ്കെടുക്കുന്ന ആനകൾ തമ്മിൽ വേണ്ടത്ര അകലം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ii) മരപ്പാടുള്ള ആനയെ ഉത്സവങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഉപയോഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(iii) അസുഖം, മുറിവ്, ക്ഷീണം, ഗർഭം എന്നിവയുള്ള ആനകളെ ഉപയോഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(iv) ആനകളെ തളയ്ക്കുവാൻ കുർത്ത മൂനകളോ, മുളളുകമ്പികളോ ഉള്ള കച്ചുവിലങ്ങുകളും തുടലും ഉപയോഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(v) ശക്തമായ വെയിൽ ഉള്ളപ്പോൾ വിശ്രമം ഇല്ലാതെ ഏറെ നേരം ടാറിട്ട റോഡിലൂടെ ആനയെ നടത്തിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(vi) ചുട്ടുപൊള്ളുന്ന വെയിലിൽ ഏറെനേരം ആനകളെ നിർത്തുകയോ, ആചാര ചടങ്ങുകളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന പൊട്ടിത്തെറിക്കുന്ന പടക്കങ്ങൾക്ക് അരികിൽ ആനകളെ നിർത്തുകയോ ചെയ്യുന്നത് അനുവദിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(vii) ആനയ്ക്ക് ആവശ്യമുള്ളത്ര ആഹാരവും വെള്ളവും കൊടുക്കുന്നുണ്ട് എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തേണ്ടതാണ്.

(viii) തീവെട്ടി ആനകളിൽനിന്നും അകലേയാണ് പിടിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് കമ്മിറ്റി ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്.

(ix) നല്ല വെയിലുള്ളപ്പോൾ ആനകളെ തണലിൽ നിർത്താൻ വേണ്ട സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(x) ആഘോഷങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന ആനകൾക്ക് അതിന്റെ ആവശ്യത്തിനായി നൽകപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സന്നദ്ധ സേവകരിലൂടെ വേണ്ടത്ര സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

(xi) അഞ്ചോ അതിലധികമോ ആനകൾ പങ്കെടുക്കുന്ന ഉത്സവങ്ങളിൽ എലിഫന്റ് സ്കാഡിൽപ്പെട്ട മൃഗ ഡോക്ടറുടെ സേവനം ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

(xii) നിർദ്ദിഷ്ട ഉത്സവം/ആഘോഷങ്ങളെപ്പറ്റി ഏറ്റവും അടുത്തുള്ള ഫോറസ്റ്റ് റെയിഞ്ച് ഓഫീസറെ/പോലീസ് അധികാരികളെ 72 മണിക്കൂർ മുമ്പെങ്കിലും അറിയിക്കേണ്ടതാണ്.

(xiii) എഴുന്നള്ളിപ്പ് സമയത്ത് ആനകളുടെ കാലിൽ ചങ്ങലകൾ കെട്ടിയിരിക്കേണ്ടതാണ്. (ഇടചങ്ങലയും മാല ചങ്ങലയും)

(xiv) ആനയെ കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ പാപ്പാൻമാർ മദ്യലഹരിയിൽ അല്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

(xv) 1.5 മീറ്റർ ഉയരത്തിൽ താഴെയുള്ള മുലകൂടി മാറിയ ആനകളുടെ ഉത്സവാവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(xvi) പറ എഴുന്നള്ളിപ്പിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന ആനകൾക്ക് വേണ്ടത്ര വിശ്രമം നൽകേണ്ടതാണ്. പറ എടുപ്പ് രാവിലെ 6 മണി മുതൽ രാവിലെ 11 മണിവരെയും വൈകിട്ട് 4 മുതൽ രാത്രി 8 വരെയും മാത്രമായി ചുരുക്കേണ്ടതാണ്.

(xvii) രാത്രി സമയത്ത് പൊതു വൈദ്യുതി സംവിധാനം നിലച്ചാലുണ്ടാവുന്ന അനിശ്ചിതാവസ്ഥ ഒഴിവാക്കാൻ ജനറേറ്ററുകൾ നൽകിയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(xviii) ഓരോ ആനയേയും 3 ലക്ഷം രൂപയുടെ പൊതു ബാധ്യതാ ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ പദ്ധതിക്കുകിഴിൾ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടതാണ്.

11. ആനകളുടെ വിരമിക്കൽ.—(1) 65 വയസ്സാകുമ്പോൾ സാധാരണഗതിയിൽ ആനകളെ ജോലികളിൽ നിന്ന് വിരമിക്കാൻ അനുവദിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) മൃഗഡോക്ടർ നൽകുന്ന ശരിയായ ആരോഗ്യ സാക്ഷ്യപത്രത്തിൻകീഴിൽ, 65 വയസ്സിനുമുകളിലുള്ള ആരോഗ്യമുള്ള ആനകളെ ലഘു ജോലികളിൽ ഏർപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

12. മൃഗഡോക്ടർ.—(1) ഈ ചട്ടത്തിൻകീഴിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു മൃഗഡോക്ടർ മാത്രമേ ആനകളെ മയക്കുന്നതിന് ശ്രമിക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ.

(2) ആനകളെ മയക്കുന്നതിനായി, അനുബന്ധം III-ൽ നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുള്ള ഫാറത്തിൽ ചീഫ് വൈൽഡ്ലൈഫ് വാർഡൻ മുൻപാകെ മൃഗഡോക്ടർ പ്രത്യേക രജിസ്ട്രേഷനു വേണ്ടി അപേക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

(3) മൃഗഡോക്ടറിൽ നിന്നും രജിസ്ട്രേഷനു വേണ്ടി ചീഫ് വൈൽഡ്ലൈഫ് വാർഡൻ ലഭിക്കുന്ന ഓരോ അപേക്ഷയും ചീഫ് വൈൽഡ്ലൈഫ് വാർഡൻ ഇതിനായി രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിദഗ്ദ്ധ സംഘം പരിശോധിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) വിദഗ്ദ്ധ സമിതിയുടെ ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അനുബന്ധം IV-ൽ നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഫാറത്തിൽ, മൃഗഡോക്ടർക്ക് ചീഫ് വൈൽഡ്ലൈഫ് വാർഡൻ രജിസ്ട്രേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകേണ്ടതാണ്.

(5) മൃഗഡോക്ടർ, മയക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ചെയ്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ഏഴു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ അനുബന്ധം V-ൽ നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഫാറത്തിൽ, തയ്യാറാക്കി ചീഫ് വൈൽഡ്ലൈഫ് വാർഡന് നൽകേണ്ടതാണ്.

(6) ഈ ചട്ടത്തിൻകീഴിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള എല്ലാ മൃഗഡോക്ടർമാർക്കും 5 ലക്ഷം രൂപയുടെ (അഞ്ചുലക്ഷം രൂപ മാത്രം) സാധ്യവായ വ്യക്തിഗത അപകട ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

13. ചരിഞ്ഞ ആനകളുടെ പോസ്റ്റ്മോർട്ടവും ശവം മറവ് ചെയ്യലും.—(1) ആന ചരിഞ്ഞാൽ ശവദഹണത്തിനുള്ള അനുമതിക്കായി, ബന്ധപ്പെട്ട ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർക്ക് ആനയുടെ ഉടമ അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ആവശ്യമുള്ള മുൻകരുതലുകളോടെ ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസറുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ ആനയുടെ മൃതശരീരം ദഹിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ആനയുടെ ഉടമയിൽ നിന്നും അപേക്ഷ ലഭിച്ച ശേഷം മൃതശരീരം വനമേഖലയിൽ ദഹിപ്പിക്കുവാനുള്ള അനുമതി ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ നൽകേണ്ടതാണ്.

(3) മഹസർ, പോസ്റ്റ്മോർട്ടം റിപ്പോർട്ട്, ചട്ടത്തിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന മറ്റൊരു രജിസ്റ്ററുകളും രേഖകളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആനയുടെ എല്ലാ വിവരങ്ങളും വനം വകുപ്പ് സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) ഈ ചട്ടങ്ങളിൽ പണിയിരിക്കുന്ന സൗകര്യങ്ങൾ ആക്റ്റിൻകീഴിൽ ഉടമസ്ഥതാ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഉള്ള എല്ലാ ആനകൾക്കും, കേരള സംസ്ഥാനത്ത് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള ആനകൾക്കും, മൈക്രോചിപ്പ് ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള എല്ലാ ആനകൾക്കും ബാധകമാക്കേണ്ടതാണ്.

(5) മേൽപ്പറഞ്ഞ സൗകര്യം ഉപയോഗിക്കുന്നിന് ആക്റ്റിൻകീഴിൽ ഉടമസ്ഥതാ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഉള്ള ആനയുടെ ഉടമസ്ഥൻ 5,000 രൂപ (അയ്യായിരം രൂപ മാത്രം) ഒടുക്കേണ്ടതാണ്.

(6) മേൽ പറഞ്ഞ സൗകര്യം പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനായി കേരള സംസ്ഥാനത്തിനകത്ത് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ളതും മൈക്രോചിപ്പ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഉള്ളതും എന്നാൽ ആക്റ്റിൻകീഴിൽ ഉടമസ്ഥതാ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഇല്ലാത്തതുമായ ആനയുടെ ഉടമസ്ഥൻ 30,000 രൂപ (മുപ്പതിനായിരം രൂപ മാത്രം) ഒടുക്കേണ്ടതാണ്.

(7) ആനയെ വനമേഖലയിൽ ദഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി ലഭിച്ച അനുമതി, നിലവിലുള്ള കേസുകളിൽ നിന്നോ പിന്നീട് ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന കേസുകളിൽ നിന്നോ ഉടമയെ വിമുക്തനാക്കുന്നതല്ല.

(8) ആനയെ ദഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി വേണ്ടി വരുന്ന എല്ലാ ചെലവുകളും ആനയുടെ ഉടമ വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

(9) ദഹനസ്ഥലത്തുനിന്ന് പിരിഞ്ഞ് പോകും മുൻപ് ആനയുടെ മൃതശരീരം മുഴുവനായും ദഹിച്ചുതീർന്നു എന്ന് ഉടമ ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

അനുബന്ധം I

ആരോഗ്യ സാക്ഷ്യപത്രം

[റൂൾ 4 (17) കാണുക]

താഴെ പറയുന്ന വിവരങ്ങളുള്ള ആനയുടെ ഉടമ/സംരക്ഷകൻ/പ്രതിനിധി/കരാറുകാരൻ/
ഉത്സവാധികാരി/..... സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷയിൻമേൽ
ഞാൻ ..... (സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ഔദ്യോഗിക പദവി*)
ഇന്നേദിവസം ..... (വാക്കുകളിൽ) ആനയെ പരിശോധിച്ച്
സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു.

(*അധികാരപ്പെട്ട വനം/പോലീസ്/റവന്യൂ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ)

- ആനയുടെ പേര് :
- ഉടമസ്ഥതാ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നമ്പർ/മൈക്രോചിപ്പ് :
- സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നമ്പർ :
- ജിസ്ട്രേഷൻ ഡാറ്റാ ബുക്ക് നമ്പർ :
- ലിംഗം :
- വയസ്സ് :
- കൊമ്പുകൾ (അളവ്) :
- ഉടമയുടെ/സംരക്ഷകന്റെ പേര് :
- എന്തെങ്കിലും അഭിപ്രായമോ കണ്ടെത്തലുകളോ ഉണ്ടെങ്കിൽ :
- ആരോഗ്യ നിർണ്ണയ മാനങ്ങൾ :
- തുമ്പിക്കൈ/കൊമ്പുകൾ/വദനദാരം/കണ്ണുകൾ :
ചെന്നിയിലെ ഗ്രന്ഥികൾ :
- കൈകാലുകൾ, നഖങ്ങൾ, ഫീറ്റ്/പാദം മുറിവുകൾ/ :
ചങ്ങല/പിണ്ഡം/മൂത്ര മുറിവുകൾ :
- അസ്വാഭാവികതകൾ :
- ആനയുടെ പ്രകൃതം
- ഇണക്കമുള്ളത്, നിയന്ത്രിക്കാവുന്നതല്ല, ആക്രമണ :
സ്വഭാവമുള്ളത് മറ്റ് പ്രസക്തമായ നിരീക്ഷണങ്ങൾ :
- പാപ്പാൻമാർക്ക്/ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് ഉള്ള :
നിർദ്ദേശങ്ങൾ

അഭിപ്രായങ്ങൾ

മേൽ വിവരിക്കുന്ന ..... എന്നു പേരുള്ള ആനയെ പാപ്പാൻമാർക്ക് മെരുക്കാവുന്നതും നിയന്ത്രിക്കാവുന്നതും, പ്രത്യക്ഷത്തിൽ ആരോഗ്യമുള്ളതും, മദപ്പാടിന്റെ പ്രത്യക്ഷ ലക്ഷണങ്ങൾ ഒന്നുമില്ലാത്തതും, മുറിവുകൾ, അസുഖങ്ങൾ എന്നിവമൂലം ദുരിതം അനുഭവിക്കുന്നതിനായി കാണുന്നില്ലാത്തതുമാണ്. നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങൾ അനുശാസിക്കുന്നവിധം, നിയന്ത്രിക്കാനും അനുസരിപ്പിക്കാനും കൈകാര്യം ചെയ്യാനും കഴിവുള്ള പാപ്പാന്റെ കീഴിൽ, മേൽ വിവരിച്ച ആനയെ തടി പിടിപ്പിക്കുന്നതിനും സാമൂഹിക/സാംസ്കാരിക/ആചാര ചടങ്ങുകൾ (അനുയോജ്യമല്ലാത്തത് വെട്ടിക്കളയുക) എന്നിവയ്ക്ക് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

പരിശോധിക്കുന്ന മൃഗഡോക്ടറുടെ ഒപ്പ്:

മേൽവിലാസം:

സ്ഥലം:

തീയതി:

രജിസ്ട്രേഷൻ നമ്പർ:

അനുബന്ധം II

നാട്ടാനയുടെ സഞ്ചാരയോഗ്യത സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റ്

[റൂൾ 4 (18) റൂൾ 9 (4) എന്നിവ കാണുക]

(ഈ സാക്ഷ്യപത്രം ഒരു മൃഗഡോക്ടർ പൂർത്തീകരിച്ച് ഒപ്പിടേണ്ടതാണ്)

പരിശോധനയുടെ സമയവും തീയതിയും .....

ആനകളുടെ എണ്ണം .....

ആനകളുടെ പേര് .....

പ്രായം/ലിംഗം .....

കുടുകളുടെ എണ്ണം .....

2012-ലെ കേരള നാട്ടാന (കാര്യകർതൃത്വവും പരിപാലനവും) ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 9 (4) ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുള്ളതായി ഇതിനാൽ ഞാൻ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു.

1. .... എന്ന ആളുടെ (കയറ്റിക്കൊണ്ടു പോകുന്ന വൃക്തി) അപേക്ഷയിൻമേൽ മേൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ആനകളെ അവയുടെ യാത്ര തുടങ്ങുന്നതിന് 12 മണിക്കൂറിൽ കൂടുതലല്ലാത്ത സമയത്തിനുള്ളിൽ അവയുടെ യാത്രാകുടുകളിൽ വച്ച് ഞാൻ പരിശോധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2. ഓരോ ആനയും ..... സ്ഥലത്തുനിന്നും ..... വരെ, റോഡ്/റെയിൽ മാർഗ്ഗം യാത്ര ചെയ്യാൻ പ്രാപ്തമായി കാണപ്പെടുകയും ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ പകരുന്നതോ സാംക്രമികമോ ആയ രോഗലക്ഷണങ്ങൾ ഒന്നും കാണിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

3. ഒരു പിടിയാനയ്ക്കും പൂർണ്ണ ഗർഭാവസ്ഥയോടടുത്ത ലക്ഷണങ്ങൾ ഉള്ളതായി കാണുന്നില്ല.

4. യാത്രയുടെ ഉദ്ദേശത്തിനായി ആനകൾക്ക് വേണ്ടത്ര ഭക്ഷണവും വെള്ളവും കൊടുത്തിട്ടുണ്ടെന്ന് കാണുന്നു.

5. ആനകൾക്ക് പ്രതിരോധ കുത്തിവയ്പ്പുകൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.

(എ) പ്രതിരോധ കുത്തിവയ്പ്പ്/കുത്തിവയ്പ്പുകളുടെ തരം :

(ബി) പ്രതിരോധ കുത്തിവയ്പ്പ്/കുത്തിവയ്പ്പുകൾ :

ഒപ്പ് :

സ്ഥലം : മേൽവിലാസം .....

തീയതി : .....

യോഗ്യതകൾ : .....

അനുബന്ധം III

മൃഗഡോക്ടർമാരുടെ രജിസ്ട്രേഷനുള്ള അപേക്ഷ

[റൂൾ 12 (2) കാണുക]

- 1. പേര് :
- 2. പ്രായം :
- 3. ലിംഗം :
- 4. മേൽവിലാസം :
- 5. വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത (സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളുടെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ പകർപ്പുകൾ അടക്കം ചെയ്യുക) :
- 6. ജോലിയുണ്ടോ, ഉണ്ടെങ്കിൽ മൃഗഡോക്ടറുടെ അല്ലെങ്കിൽ മയക്കു വിദ്യാർത്ഥിയുടെ ഔദ്യോഗിക സഹായം :
- 7. ജോലി ചെയ്യുന്ന സ്ഥാപനത്തിന്റെ പേരും മേൽവിലാസവും തൊഴിലുടമയുടെ നോ ബ്ലിങ്ക് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഇതോടൊപ്പം ചേർക്കുക :
- 8. 1984-ലെ ഇന്ത്യൻ വെറ്ററിനറി കൗൺസിൽ ആക്റ്റ് 23-ാം വകുപ്പിൻ കീഴിലുള്ള രജിസ്ട്രേഷന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ :
- 9. നാട്ടാന പരിപാലനത്തിലെ പ്രവൃത്തി പരിചയം (അനുഭവ സാക്ഷ്യ പത്രത്തിന്റെ അംഗീകരിച്ച പകർപ്പുകൾ ഉള്ളടക്കം ചെയ്യുക) :
- 10. അയാളുടെയോ അവളുടെയോ ഔദ്യോഗിക ജീവിതത്തിൽ മയക്കുന്ന മരുന്നുകളിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള പ്രവൃത്തി പരിചയം :
- 11. മയക്കുന്നതിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന ഉപകരണത്തിന്റെ തരം, ഉപയോഗിക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന മരുന്ന്, അളവ് എന്നിവ :

സ്ഥലം :

തീയതി :

അപേക്ഷകന്റെ പേരും ഒപ്പും

മേൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ എന്റെ അറിവിലും വിശ്വാസത്തിലും ശരിയാണെന്ന് ഇതിനാൽ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു.

അപേക്ഷകന്റെ ഒപ്പ്

അനുബന്ധം IV

സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഓഫ് രജിസ്ട്രേഷൻ

[റൂൾ 12 (4) കാണുക]

രജിസ്ട്രേഷൻ നമ്പർ :

പാസ്പോർട്ട്
സൈസിലുള്ള
ഫോട്ടോ
പതിക്കുക

..... സംസ്ഥാനത്തെ ..... ജില്ലയിൽ
..... താലൂക്കിൽ ..... വില്ലേജിൽ .....
മേൽവിലാസമുള്ള ..... വയസ്സുള്ള .....

2012-ലെ കേരള നാട്ടാന (കാര്യകർതൃത്വവും പരിപാലനവും) ചട്ടം 12 (4)-ൻ കീഴിൽ
രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള മൃഗഡോക്ടറാണ്.

സ്ഥലം : വനം പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് കൺസർവ്വേറ്ററും
(വന്യജീവി വിഭാഗം)
തീയതി : ചീഫ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് വാർഡനും.

അനുബന്ധം V

മയക്കുവെടി വെച്ചതിന്റെ റിപ്പോർട്ട്

[റൂൾ 12 (5) കാണുക]

- 1. ആനയുടെ പേര്, ലിംഗം, പ്രായം :
- 2. ഉടമയുടെ പേരും മേൽവിലാസവും :
- 3. പാപ്പാന്റെ പേരും മേൽവിലാസവും :
- 4. മൈക്രോചിപ്പ് നമ്പരും മൈക്രോചിപ്പ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നമ്പരും :
- 5. ഉടമസ്ഥ സാക്ഷ്യപത്ര നമ്പർ :
- 6. മയക്കുവെടി വെയ്ക്കുന്ന തീയതിയും സ്ഥലവും :
- 7. വില്ലേജ് :
- 8. താലൂക്ക് :
- 9. ജില്ല :
- 10. മയക്കുവെടി വെയ്ക്കാനുള്ള കാരണം :
- 11. മയക്കുവെടി വെയ്ക്കാനുള്ള അപേക്ഷ നൽകിയത് ആര് :
- 12. മയക്കുവെടിയിൽ ഉപയോഗിച്ച മരുന്ന് അളവു സഹിതം :
- 13. നിരീക്ഷണങ്ങൾ/അഭിപ്രായങ്ങൾ എന്തെങ്കിലും :

..... (വിലാസവും രജിസ്റ്റർ നമ്പരും) മയക്കുവെടി വെച്ചിരിക്കുന്നതും വെടിയേറ്റ മൃഗം ഇപ്പോൾ സാധാരണ നിലയിൽ ആയിരിക്കുകയും ആരോഗ്യത്തോടുകൂടിയും ..... (മേൽവിലാസം) സ്ഥലത്ത് സുരക്ഷിതമായി പാർപ്പിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു എന്ന് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു.

സ്ഥലം :
 തീയതി :

മൃഗഡോക്ടറുടെ ഒപ്പ് :

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം,
ജയിംസ് വർഗ്ഗീസ്,
 ഗവൺമെന്റ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി.

വിശദീകരണക്കുറിപ്പ്

(ഈ വിജ്ഞാപനത്തിന്റെ ഭാഗമല്ല. എന്നാൽ, അതിന്റെ പൊതു ഉദ്ദേശ്യം വ്യക്തമാക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതാണ്.).

നാട്ടാനകളെ നിയമപരമായി കൈവശം വയ്ക്കുന്നവർക്ക് ഉടമസ്ഥതാ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുക, കടത്തുന്നതിനുള്ള പെർമിറ്റുകൾ നൽകുക, നാട്ടാനകളെ അടിക്കുക, ചവിട്ടുക തുടങ്ങിയ പീഡനങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കൊഴികെ നാട്ടാനകളുടെ പരിപാലനത്തിന് 1972-ലെ വന്യ ജീവി (സംരക്ഷണ) നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥയില്ല. അടി, ചവിട്ട്, അമിത സവാരി അല്ലെങ്കിൽ മൃഗത്തിന് അസാധാരണമാകും വിധം വേദനയുളവാക്കുന്ന രീതിയിൽ പീഡിപ്പിക്കുക തുടങ്ങി നാട്ടാനകളെ പീഡിപ്പിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ധാരാളം പരാതികളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

26-2-2003-ാം തീയതിയിലെ സ.ഉ.(അ.)12/2003/എഫ് ആന്റ് ഡബ്ല്യു എൽ ഡി നമ്പർ വിജ്ഞാപന പ്രകാരം നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട ചട്ടങ്ങൾക്ക്, ചട്ടങ്ങളുടെ ഫലപ്രദവും സുഗമവുമായ നടത്തിപ്പിന് വേണ്ടി, വ്യത്യസ്തപ്പെടുത്തലുകളും ഭേദഗതികളും ആവശ്യമായി വരുന്നു. കൂടാതെ സംസ്ഥാനത്തെ നാട്ടാനകളുടെ ശരിയായ സൂക്ഷിപ്പും പരിപാലനവും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിൽ ഉരുത്തിരിയുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനാണ് ഭേദഗതികൾ വരുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

മേൽപ്പറഞ്ഞ ലക്ഷ്യം നിറവേറ്റുന്നതിന് ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതാണ് ഈ വിജ്ഞാപനം.

©
കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്
2017

കേരള നിയമസഭാ പ്രിന്റിംഗ് പ്രസ്സ്.